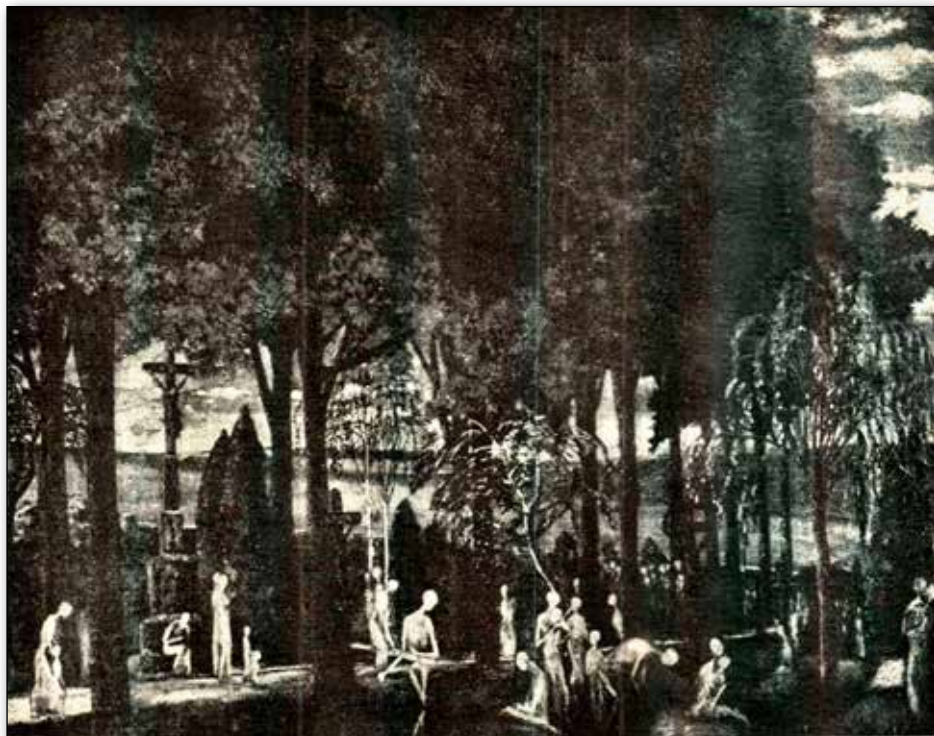

POHLEDY DO MINULOSTI

Pavel Kašpar st., Jiří Kucharz, Emil Mateiciuc

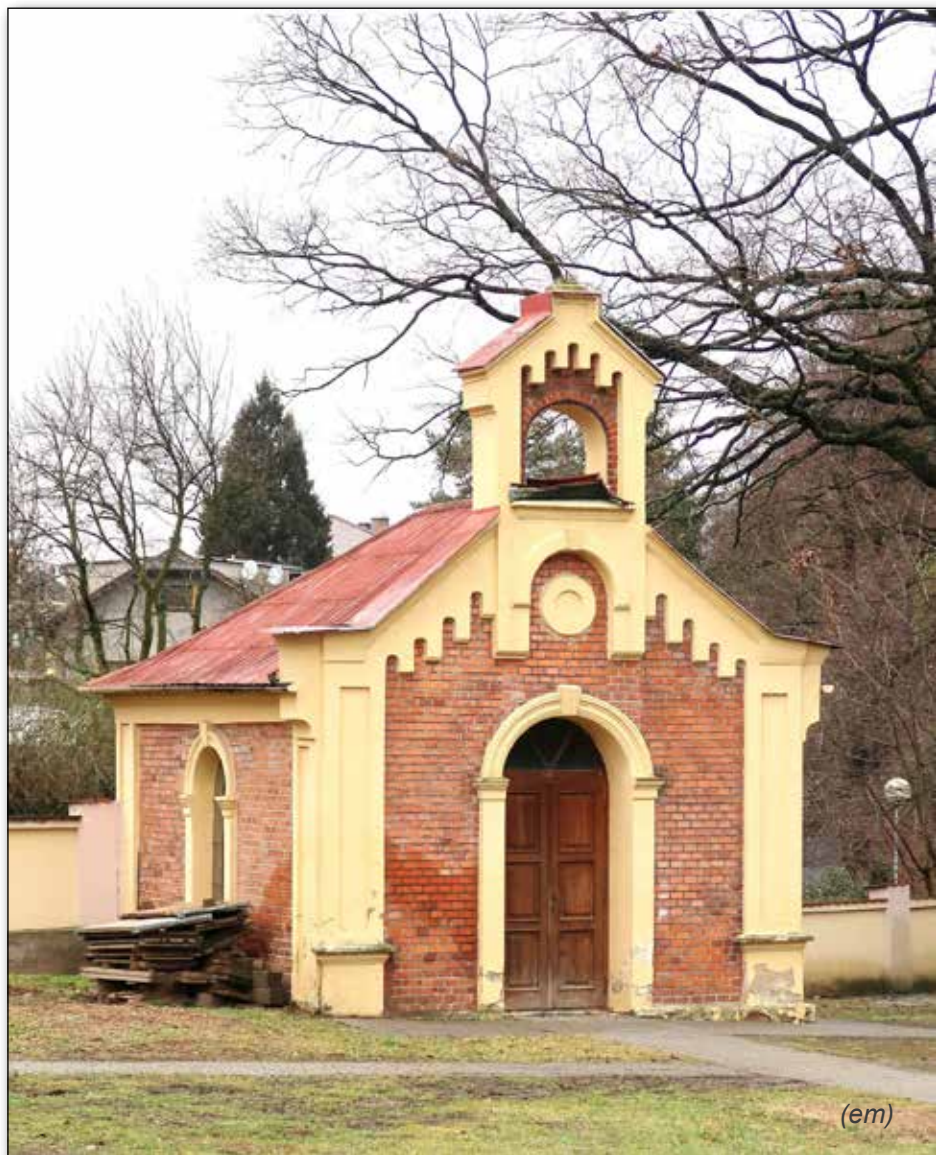

*Rudolf Kobiela: Oderský městský hřbitov o půlnoci
(Zdroj: Das Kuhländchen, 8. Band, Neutitschein 1927, strana 179)*

ODERSKÉHO MĚSTSKÉHO HŘBITOVA

Historicko-vlastivědný spolek v Odrách

© 2020

Původní městská márnice z 19. století na oderském městském hřbitově od stavitele Franze Juchelky. Neorománské a neorenesanční prvky odkazují k raně křesťanské architektuře.

Několik slov k druhému vydání

Vážení přátelé historie, připravili jsme pro vás druhý díl průvodce oderským městským hřbitovem s názvem „Pohledy do minulosti“.

Tato publikace obsahuje další zajímavé informace, které autoři prvního vydání „Stručného průvodce...“ nově získali.

Je důležité uvést, že díky pochopení vedení města Oder i jeho zastupitelů budou obě tyto publikace přeloženy do němčiny, což umožní našim krajanům získávat informace o místech posledního odpočinku jejich předků, případně přátel ve staré vlasti, kterou byli nuceni nedobrovolně opustit.

Bude to další krok k vzájemnému pochopení současné generace a taky budoucích generací obou národů.

Pro nás, současné obyvatele Oderska, jsou obě útlé knížečky zdrojem poznání o historii města a životě jeho občanů v minulosti.

Přejeme vám pěkné chvílky u bádání a rozjímání nad naší společnou historií.

V Odrách, leden 2020

Zdenek Mateiciuc

Obsah:

1. Úvodem	5
2. Krátce k historii oderského městského hřbitova	6
3. Seznam osobností pohřbených na oderském městském hřbitově v letech 1786 až 1961	8
4. Pohledy do minulosti oderského městského hřbitova z let 1935 až 1940	11
4.1 Seznam pohledů a vybraných zaniklých hrobů	11
4.2 Zobrazení a popis pohledů a vybraných zaniklých hrobů	12
5. Zaniklé válečné hroby oderského městského hřbitova z roku 1805 a 1945	51
5.1 Hromadný hrob ruských vojáků po bitvě u Slavkova z roku 1805	51
5.2 Hroby německých vojáků a oderských civilistů z roku 1945	53

DĚKUJEME, ŽE RESPEKTUJETE PIETNOST TOHOTO MÍSTA

1. Úvodem

Vážení návštěvníci, přijměte pozvání k procházce po památných místech oderského městského hřbitova. Hřbitov je užíván již více než čtyři sta let a jeho staré hrobky i pomníky hrobů představují význačnou část sepulkrálního dědictví a ve většině případů jsou jedním z posledních dokladů o životě a působení německého etnika v oderském regionu. Jsou také zdrojem informací k jednotlivým zesnulým osobnostem a vypovídají o jejich sociálním postavení v dnes již zaniklé komunitě.

Bohužel, s ubíhajícím časem se nezadržitelně mění i „tvář“ oderského městského hřbitova, staré hroby jsou střídány novými a příští generace obyvatel města již nebude znát oderské rodiny a osobnosti, které se v minulosti podílely na rozvoji našeho regionu.

Vstupní část oderského městského hřbitova s pískovcovou sochou Piety od akademického sochaře Michala Moravce. (jk-2019)

Abychom podpořili historickou kontinuitu v paměti současných i budoucích obyvatel města a návštěvníků městského hřbitova, upozorňujeme zejména na památné hrobky, hroby a náhrobky, které se zachovaly do těchto dnů.

V 5. kapitole pak uvádíme pohledy do minulosti oderského hřbitova v letech 1935 až 1940, které se nám podařilo vyhledat v archivech. Přidali jsme i některé zaniklé hrobky a hroby, bohužel většinou bez dobových fotografií, u kterých jsme zjistili jejich bývalou polohu v dnešním oderském hřbitově. Významnější hrobky, hroby a pomníky jsou označeny tučným písmem. Na stranách 8 až 10 je uveden seznam významných osobností, které byly na tomto hřbitově v minulosti pohřbeny.

Pavel Kašpar st.

2. Krátce k historii oderského městského hřbitova

První zmínku o pohřbívání oderských zemřelých máme z roku 1570, kdy Jan Tomáš ze Zvole naléhal na oderské měšťany, aby své zemřelé pohřbívali vně města, na novém městském hřbitově před horní branou. Hřbitov se rozkládal na tehdejší hřbitovní parcely č. 105 a č. 106, přibližně na části dnešních sekcí I, II a III, ležící blíže k městu, jejíž součástí byla i hřbitovní kaple a část sekce XVI.C (*tmavě oranžové pole*).

Oderští měšťané ze starého města (*uvnitř městských hradeb*) totiž od nepaměti pohřbívali své zemřelé u farního kostela sv. Bartoloměje, zatímco obyvatelé oderského předměstí, Louček a Jakubčovic n. O. pohřbívali na tehdejším hřbitově u kostelíka sv. Jana, umístěném na území dnešního autobusového nádraží (*blíže k řece Odře*). Městská rada ale na návrh Jana Tomáše ze Zvole roku 1571 nepřistoupila.

*Tři hřbitovy vyobrazené na historické mapě dokládají význam města.
(vojenské mapování z r. 1764 – 1768)*

Když byl kostelík sv. Jana v roce 1717 zbořen, byl opuštěn i jeho hřbitov. V roce 1718 byla katolickým farářem vysvěcena hřbitovní kaple sv. Rodiny u církevní školy a od této doby byla již většina obyvatel pohřbívána na novém městském hřbitově, i když hřbitov u farního kostela sv. Bartoloměje existoval až do roku 1785.

V průběhu let se hřbitov postupně podle potřeby rozšiřoval. V roce 1836 zahrnoval tehdejší hřbitovní parcelu č. 31 (*tedy bývalé parcely č. 105 a č. 106*) a větší část parcely č. 218, která zvětšila území o dnešní hřbitovní sekce IV, V, VI a druhou část XVI.C (*světle oranžové pole*).

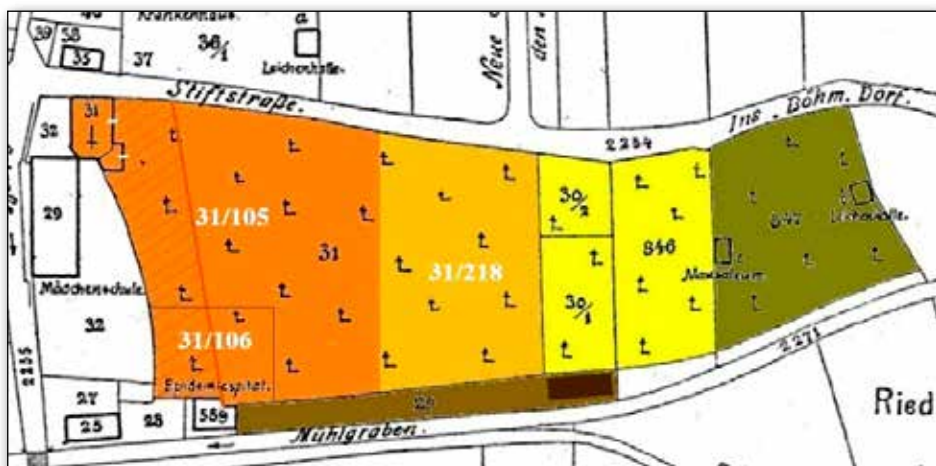
V roce 1859 byla připojena zbylá část parcely č. 218, značená tehdy jako

parcely č. 30, odpovídající území dnešních hřbitovních sekcí VII, VIII, IX a parcela č. 846, odpovídající dnešním hřbitovním sekcím X, XI, XII a XVI.B (*žluté pole*). Hřbitovní parcela č. 30 byla následně rozdělena na dvě části – parcela č. 30/2 byla přenechána evangelíkům a parcela č. 30/1 byla určena pro necírkevní obřady nepokřtěných osob. Pro pohřbívání sebevrahů byla vyhrazena část parcely č. 29 (*hnědé pole*).

V roce 1884 bylo území hřbitova rozšířeno o tehdejší parcelu č. 847, jejíž plocha odpovídá současným hřbitovním sekcím XIII, XIV, XV a XVI.A (*zelené pole*), kterou zakoupila Anna Gerlichová – manželka továrníka Mathiase Gerliche a darovala ji městu. Na tomto území potom nechala postavit rodinnou hrobku Gerlichů podle návrhu oderského architekta Heinricha Roledera (*viz popis ve Stručném průvodci 2018, na str. 34*).

V roce 1900 mělo území oderského městského hřbitova již rozlohu dnešního hřbitova a v letech 1904 – 1908 bylo odděleno od dnešní Nadační ulice stavbou hřbitovní zdi. Evangelická část hřbitova (parcely č. 30/2) byla v roce 1911 ohrazena zídou, kterou časem nahradil živý plot, a měla samostatný vchod z Nadační ulice. Svěcení kříže na evangelické části hřbitova proběhlo 16. října roku 1911.

V roce 1926 byl hřbitov na straně od mlýnského náhonu a od Louček uzavřen novým drátěným plotem. V roce 1927 byla od hřbitova oddělena část pozemku pro rozšíření zahrady klášterní školy (*šrafování v tmavě oranžovém poli*). Tím také nastala nutnost posunout novou hřbitovní bránu o zhruba 10 m dál od kaple. Původní brána zůstala přibližně na svém místě a slouží pozůstalým a návštěvníkům kaple (*kaple sv. Rodiny*).

Oderský hřbitov v roce 1900 s barevným schématem vývoje od roku 1718.
Mapka je orientovaná severní stranou dolů a jižní nahoru. (arch)

3. Seznam osobností pohřbených na oderském městském hřbitově v letech 1800 až 1945

Příjmení a jméno	Povolání	Datum †	Poloha hrobu	Poznámka
Starostové města:				
Hofmann Josef	souken. mistr	04.10.1824, Neumarkt	neznámá	v úřadě 1809 až 1816
Zimmermann Franz X.	poštřih. mistr	04.10.1839, čp.3	neznámá	v úřadě 1821 až 1828
Gerlich Michael	obchodník	20.08.1858, čp.26	XVI. sekce	v úřadě 1828 až 1839 a 1850 až 1854
Lanz Josef II	městský lékař	21.05.1869, čp.123	neznámá	v úřadě 1847 až 1850
Göbel Johann	měšťan	28.01.1881, čp.35	neznámá	v úřadě 1855 až 1867
Gerlich Julius	poštřimistr	01.10.1913, čp.26	XVI. sekce	v úřadě 1866 až 1896
Wladar Otto	obchodník	03.08.1932, čp.55	neznámá	v úřadě 1897 až 1900
Riedel Franz	měšťan	15.2.1915, čp.232	neznámá	v úřadě 1900 až 1911
Schenk Heinrich	majitel hostince	23.7.1919, čp.146	XVI. sekce	v úřadě 1911 až 1919
Zimmermann Alois	obchodník	26.11.1936, čp.79	II. sekce	v úřadě 1920 až 1924
Klerikové:				
Ritter von Beer August	farář – děkan	25.05.1809, čp.11	II. sekce	v úřadě 1771 až 1809
Beinhauer Anton	farář	01.11.1834, čp.11	II. sekce	v úřadě 1810 až 1834
Ludwig Franz	farář	10.08.1855, čp.11	II. sekce	v úřadě 1835 až 1855
Hilscher Josef	farář	16.12.1868, čp.11	II. sekce	v úřadě 1856 až 1868
Bača Jan	farář – viceděkan	01.01.1931, čp.11	II. sekce	v úřadě 1913 až 1931
Pillich Emil	farář – děkan	31.12.1961, Hranice	II. sekce	v úřadě 1931 až 1961
Lékaři, lékárníci:				
Lanz Josef I	městský lékař	20.08.1814, čp.18	neznámá	
Lanz Josef II	městský lékař	21.05.1869, čp.123	neznámá	
Rolleder Anton I	městský lékař	26.06.1907, čp.28	VI. sekce	nadační lékař, čestný občan
Schwarz Karl, Dr.	městský lékař	11.04.1880, čp.7	neznámá	
Kunz Raimund, Dr.	městský lékař	14.06.1930, čp.180	neznámá	nadační lékař
Januschke Josef, MVDr.	vet. lékař	03.01.1936, čp.59	pietní sekce	
Smita Wilhelm	lékárník	04.05.1934, čp.14	pietní sekce	
Autoři kronik města:				
Pleban Ignác Josef	obuvnický mistr	09.09.1856, čp.41	neznámá	pamětní kniha 1792 – 1855
Zimmermann Franz X.	poštřih. mistr	04.10.1839, čp.3	neznámá	kronika z roku 1830
Brustmann August	kupec	22.02.1786, čp.45	neznámá	kronika se nedochovala
Tomas Vincenz	odb. učitel	01.06.1936, čp.516	VI. sekce	kronika z roku 1902, spoluprac. Prof. A. Rolledera

Příjmení a jméno	Povolání	Datum †	Poloha hrobu	Poznámka
Ředitelé a učitelé škol:				
Tomas Vincenz	odb. učitel	01.06.1936, čp.516	VI. sekce	ve škole do roku 1912
Görlích Josef	odb. učitel	08.02.1912, čp.90	pletňní sekce	ve škole do roku 1902
Schubert Johann	nadučitel	14.05.1945, čp.37	neznámá	ve škole
Martulek Rudolf	nadučitel	17.07.1945, čp.530	neznámá	ve škole
Tobiasch Karl	ředitel školy	10.02.1928, čp.50	XIII. sekce	v úřadě 1914 až 1920
Kupka Bernard	ředitel školy	02.07.1930, Opava	XIV. sekce	v úřadě 1920 až 1930
Gerlich Emil Rudolf	profesor	27.09.1931, Vítkovice	neznámá	gymnázium Nový Jičín
Walzel Josef Prof. Dr.	profesor	05.07.1934, Opava	neznámá	vyšší reální gym. Opava
Krawagna Marie, vdova	učitelka hudby	13.07.1929, Opava	XIII. sekce	klavír. virtuos z Vídně
Továrníci, ředitelé firem:				
Gerlich Josef David	text.továrník	07.06.1837, čp.45	XIII. sekce	továrna čp.172
Gerlich Josef Johann	text.továrník	13.06.1815, čp.37	XIII. sekce	továrna čp.299
Gerlich Josef Kazimír	text.továrník	17.04.1842, čp.37	neznámá	továrna čp.370 do 1842
Gerlich Viktor Mathias	text.továrník	04.02.1893, čp.52	XIII. sekce	továrna čp.172
Gerlich Gustav	text.továrník	12.03.1903, čp.173	XIII. sekce	továrna čp.172
Gerlich Josef	text.továrník	06.04.1946, čp.173	XIII. sekce	továrna čp.172
Hnatek Alois	ředitel továrny	07.04.1935, čp.7	V. sekce	fa Schnek & Kohnberger v úřadě 1903 až 1924
Waschka Sebastian	text.továrník	09.12.1890, čp.151	XVI. sekce	továrna čp.370 po 1842
Waschka Wilhelm	text.továrník	03.01.1915, čp.151	XVI. sekce	továrna čp.370 po 1842
Stavitelé, projektanti:				
Wanke Franz	stavitel	22.11.1887, čp.180	pletňní sekce	
Juchelka Franz	stavitel	21.08.1917, čp.266	III. sekce	
Vanzin Anselmo	stavitel hor.silnic	14.07.1927, Opava	III. sekce	
Právníci, městští úředníci:				
Gerlich Rudolf, JUDr.	notář	10.08.1860, čp.54	XIII. sekce	
Gerlich Josef, JUDr.	notář	30.05.1883, čp.54	XIII. sekce	
Richly Heinrich	měst. tajemník	28.11.1928, čp.119	XIV. sekce	v úřadě 1900 až 1927
Kunisch Ernst, JUDr.	soudce	19.03.1937, čp.152	III. sekce	v úřadě 192x až 1937

Příjmení a jméno	Povolání	Datum †	Poloha hrobu	Poznámka
Umělci:				
Klein Josef	sochař, fezbář	20.03.2018, čp. 193	XIII. sekce	
Ruprecht Anton	um. malíř	16.6.1816, čp.96	neznámá	církevní obrazy
Heinz Josef Anton	um. malíř, fezbář	17.09.1872, čp.16	neznámá	církevní obrazy, oltáře
Heinz Alois (syn)	um. malíř	15.09.1903, Opava	neznámá	církevní obrazy
Fotografové:				
Stable Karl	fotograf	14.12.1942, čp.55	neznámá	ateliér čp.55
Csurcsin Michael	fotograf	16.09.1916, čp.280	XV. sekce ?	ateliér čp.280
Berger Adolf	fotograf	09.03.1919, čp.280	XII. sekce	ateliér čp.280
Wladar Otto	am. fotograf	03.08.1932, Opava	neznámá	ateliér čp.55
Brussmann Otto	am. fotograf	1982, čp.506	I. sekce	(nar. 1904 Odry)
Vojáci:				
Hausner Arthur	plukovník R-U	13.07.1911, Edloch	XVI. sekce	velitel posádky v Šumperku
Martin Johann	poručík R-U	21.10.1915, Hallč	XVI. sekce	pohřben - Odry 01.06.1916
Juchelka Alfréd	kadet R-U	21.06.1915, Hallč	XVI. sekce	pohřben - Odry 05.12.1915
Kurfürst Karl	letec	22.05.1918, Rzeszow	neznámá	pohřben - Odry 31.05.1918
Oth Johann	polní myslivec	02.01.1916, Lvov	VIII. sekce	pohřben - Odry 06.01.1916
Maršálek Josef	četař R-U	03.01.1918, Hranice	neznámá	pohřben - Odry 07.01.1918
Weiss Gottfried	polní myslivec	21.12.1915, č.375	VI. sekce, spol.hrob	zemřel na následky války
Pafiltschek Rudolf	polní myslivec	09.12.1915, čp.375	neznámá	pohřben - Odry 11.12.1915
Orawa Otto	polní myslivec	20.10.1918, čp.330	neznámá	zemřel na následky války
Walzel Richard	polní myslivec	20.09.1920, čp.284	neznámá	zemřel na následky války
Losert Johann	polní myslivec	10.03.1925, čp.375	XVI. sekce	zemřel na následky války
Weiss Ferdinand	setník R-U	25.11.1937	neznámá	veterán 1. sv. války
Weber Hubert	nadmýslivec R-U	14.10.1935	neznámá	veterán 1. sv. války
Ostatní:				
Gerlich Anna	manž. V.M.Gerlicha	04.10.1891, čp.45	XIII. sekce	iniciátorka stavby mauzolea
Gerlich Karoline	manž. G.Gerlicha	16.04.1940, čp.173	XIII. sekce	působila ve veřejném životě
Dr.-Ing. Tempus Franz	vědec	26.11.1939, Hanover	XVI. sekce	pohřben - Odry 01.12.1939
Stanovsky Adolf	mlynář	02.12.1922, Opava	XVI. sekce	mlýn Neumarkt, čp.5
Stanovsky Eduard	mlynář	30.11.1938, Neumarkt	XVI. sekce	mlýn Neumarkt, čp.5
Stanovsky Maximilián	mlynář	12.02.1945, Neumarkt	XVI. sekce	mlýn Neumarkt, čp.5
Schmidt Julius	nadlesní Odry	08.05.1912, čp. 1	neznámá	za Andreje hrab. Potockého
Tolich Adolf	nadlesní Fulnek	06.06.1945, čp. 375	neznámá	vlastivědný pracovník

4. Pohledy do minulosti oderského městského hřbitova

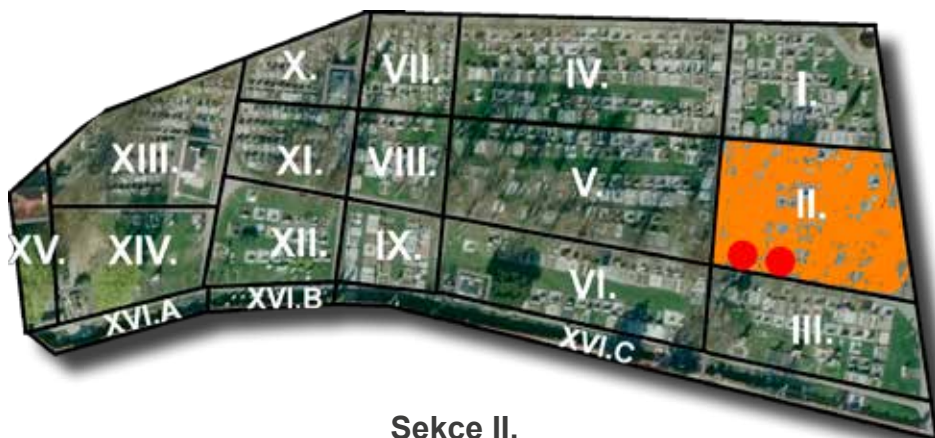
4.1 Seznam pohledů a vybraných zaniklých hrobů

Hřbitovní sekce 2018	Číslo hrobu 2018	Číslo sekce / hrobu 1935	Název pohledu hrobu / hrobky	Strana popisu hrobu	Poznámka
II	kříž	II	Pohled na památný kříž	12	
II	083	II	Pohřeb P. Johanna Bači	13	
III	096 ^{x)}	III - 159	Elisabeth Kreide	14	zaniklý hrob
IV	xxx	IV - 075	Beate Kleiber	15	zaniklý hrob
IV	111 ^{x)}	IV - 221	Alois Huwar	16	zaniklý hrob
V	xxx	V - 197	Okolí hrobky Aloise Hnatka s hrobem Johanna Petera	17	zaniklý hrob
V	099 ^{x)}	V - 240	Dorothea Schubert	18	zaniklý hrob
V	xxx	V - 238	Familie Hoffmann	18	zaniklý hrob
V	104 ^{x)}	V - 230	Familie Patzak	19	zaniklý hrob
V	047 ^{x)}	V - 138	Dr. Raimund Kunz	20	zaniklý hrob
VI	xxx	VI - 014	P. Eduard Hausner	21	zaniklá hrobka
VI	054	VI - 177	Familie Klasek	22	opuštěný hrob
VI	063 ^{x)}	VI - 195	Ferdinand Wiche	23	zaniklý hrob
VII	061 ^{x)}	VII - 067	Familie Herriger	24	zaniklý hrob
X	054	X - 019	Pohled na okolí před starým kolumbáriem	25	
X	054	X - 019	Pohled na okolí za starým kolumbáriem	26	
X	054	X - 019	Pohřeb Karla Ungera	27	1940
X	054	X - 019	Pohřeb sestry „Nagindy“	28	1951
XI	xxx	XI - 071	Familie Hartmann	29	zaniklý hrob
XI	xxx	XI - 073	Albert Josef Gerlich	29	zaniklá hrobka
XII	xxx	XII - 077	Okolí hrobu Familie Schmidt	30	1940, zaniklý hrob
XII	xxx	XV – P38	Pohled na hrob Familie Berger	31	přemístěný hrob
XII	xxx	XII - 037, 039, 041, 011a	Okolí hrobu Alberta Peikerta	32	1948, zaniklé hroby
XII	xxx	XII - 071	Familie Hauser & Weidel	33	zaniklá hrobka
XIII	xxx	XIII - 080	Okolí Gerlichova mauzolea	34	1935
XIII	xxx	XIII - 011	Okolí hrobu Flory Hanselmann	36	zaniklé hroby
XIII	xxx	XIII - 142	Sochař a řezbář Josef Klein	36	zaniklý hrob
XIV	xxx	XIV	Hroby a hrobky v sekci XIV	38	zaniklé hroby
XIV	xxx	XIV - 020	Okolí hrobky Eduarda Legrůna	40	zaniklý hrob
XIV	xxx	XIV - 053	Okolí hrobu Bernarda Kupky	42	
XIV	xxx	XIV - 056	Okolí hrobky Bernheier	43	1940, zaniklý hrob
XIV	xxx	XIV - 058, 062	Okolí hrobky Souhrada	44	1940, zaniklé hroby
XV	xxx	XIV - 074 až 081	Umístění hrobů v bývalé XIV. sekci (dnes XV. sekce)	45	zaniklé hroby u nového kolumbária
XVI. C	012 / xxx	VI – 204, 205	Franz Malcher-Richard Preiss	48	zaniklý hrob u hřb. zdi
XVI. C	?	III	Pohřeb oficiála Carla Vettera	49	zaniklá hrobka
I	054	III	Fotograf Otto Brussmann	50	šedý pomník

x) - Nové číslo hrobu, které v roce 2018 nahradilo číslo zaniklého hrobového místa.

xxx) - Neuvedené číslo zaniklého hrobového místa, kde se v roce 2018 nenacházel žádný hrob.

4.2 Zobrazení a popis pohledů a vybraných zaniklých hrobů

Sekce II.

II – Památný kříž ze šedého pískovce (1940)

II – Pohled na památný kříž

Památný kamenný kříž u hlavní cesty hřbitova (*na rozhraní II. a III. sekce*) je zobrazen v úvodu tohoto průvodce na obraze oderského malíře Rudolfa Kobiely. Údajně byl na tomto místě v roce 1821 postaven velký dřevěný kříž.

Nový kamenný kříž věnovala hřbitovu pro zemřelé **Anna Walzel** roku 1899. Na jeho přední straně je nápis „O süßester Jesus sei mir nicht Richter sondern Erlöser!“ („*Ach, nejsladší Ježíši, nebuď náš soudce, ale náš spasitel!*“).

Na pravé straně, vzadu za památným křížem, stojí starý pomník zemřelého oderského víceděkana *P. Johanna Bači*.

Pohřeb víceděkana P. Johanna Bači

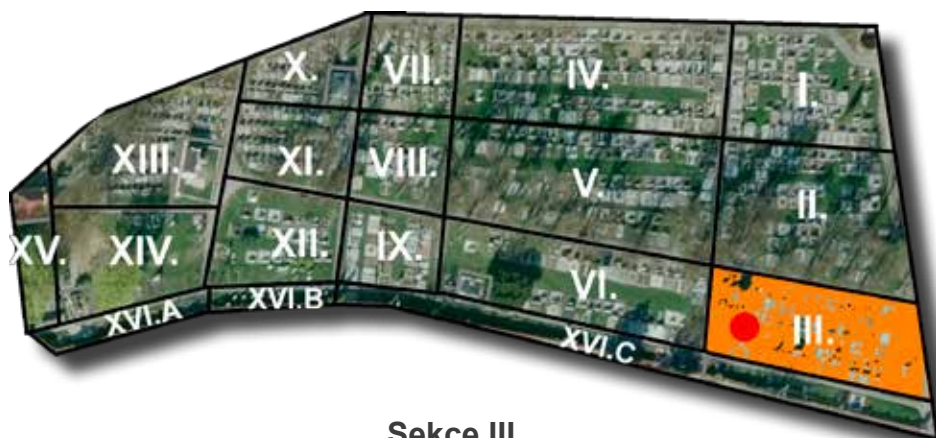
Průvod na ulici Bahnhofstrasse (1. máje) před příchodem na městský hřbitov za velké účasti obyvatel. Úplně vpředu řádové sestry, před rakví církevní hodnostáři a za ní představitelé města. V horním pravém rohu fotografie – kaple sv. Rodiny s ohradní zídkou.

Zdroj: Soka Nový Jičín

Foto: Archiv Muzejního spolku Rolleder o. p. s.

*Pohřeb oderského víceděkana P. Johanna Bači 5. ledna roku 1931 v Odrách
(II – 083 Kněžský hrob viz. Stručný průvodce 2018, str. 14)*

Sekce III.

III – 096 / 159

Elisabeth Kreide

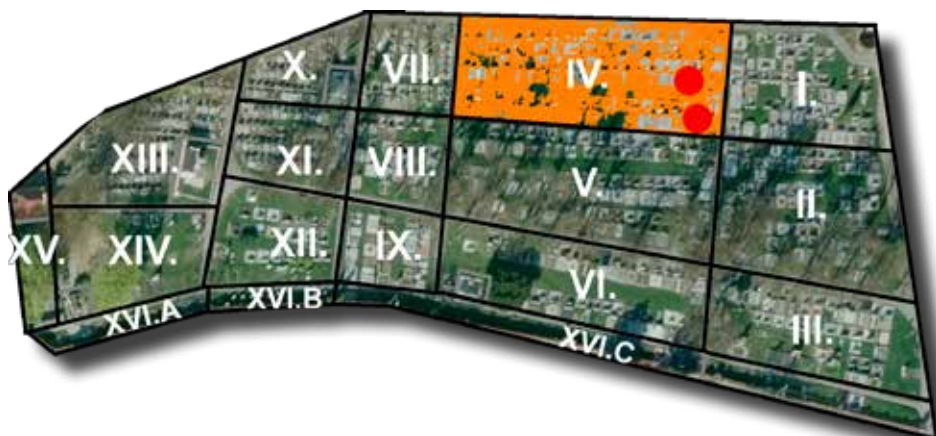
Bývalé hrobové místo Elisabeth Kreide, rozené Schenk, s vysokým černým mramorovým pomníkem bylo po levé straně torza hrobky stavitele horských silnic Anselma Vanzina. Elisabeth Kreide se narodila v Odrách 11. listopadu 1894 zámečnickému mistru Richardu Schenkovi a Aloisii, rozené Riedel, v domě čp. 101 na Dělnické ulici (*Obergasse*).

Později měl Richard Schenk v domech čp. 101-102 firmu na zemědělské stroje. Elisabeth Schenk se 24. 8. 1920 provdala za stavbyvedoucího z Moravské Ostravy Augusta Kreideho. Bydleli na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*) čp. 260.

Zemřela mladá, ve 30 letech dne 21. 5. 1925 na otravu krve v opavském sanatoriu.

III – 096 / 159 Bývalé hrobové místo Elisabeth Kreide (jk-2019)

Sekce IV.

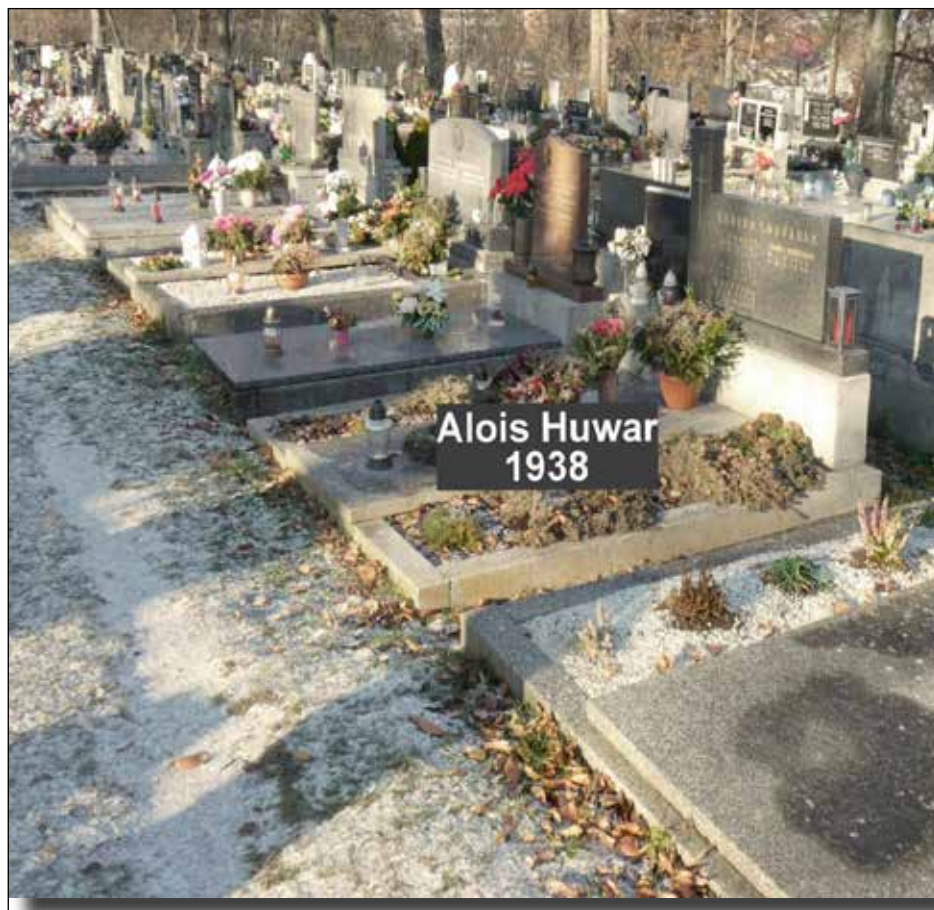

*IV – xxx / 075 Šedý pomník
zaniklého hrobu Beate Kleiber*

IV – xxx / 075 Beate Kleiber

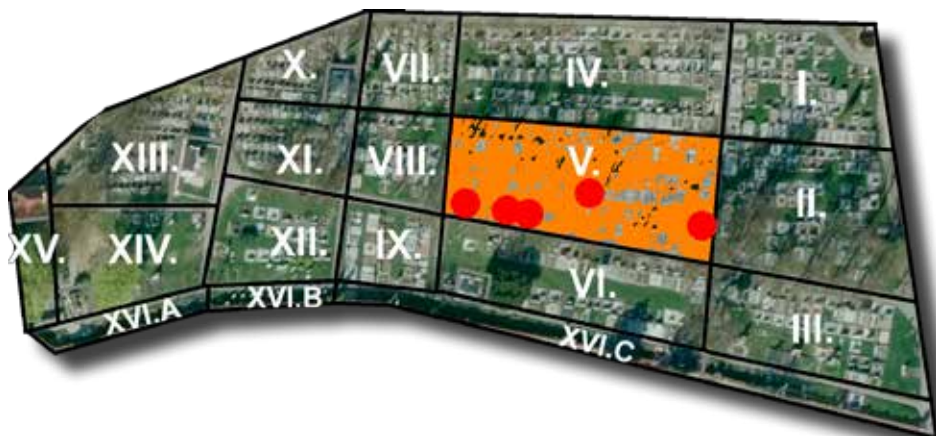
Beate Kleiber, vdova po rolníkovi z Lučic Johannu Kleiberovi se podle rodné matriky narodila 4. května roku 1851 v Bělotíně (*Bölten*), čp. 3 sedláku Johannu Billimkovi a Elisabeth, rozené Michalek, oba z Bělotína. Zemřela v 80 letech, 11. dubna roku 1931 v oderské nemocnici a byla pohřbena 14. dubna na nedalekém městském hřbitově.

IV – 111 / 221 Bývalé hrobové místo Aloise Huwara (pk-2019)

IV – 111 / 221 Alois Huwar

Alois Huwar se narodil v Albrechtických u Bílovce, čp. 54 zámeckému zahradníku Antonu Huwarovi a Rosalii, rozené Kotek. Dne 5. února roku 1910 se oženil s Paulou, dcerou zámečnického mistra Moritze Zimmermanna a Julie Gold z Bílovce (*Wagstadt, Bahnhofstrasse*), čp. 12. V době sňatku bydlel ve Slatině u Bílovce (*Schlotten*), čp. 22. Byl vyučen zámeckým zahradníkem. Později byl zaměstnán v Odrách na zámku jako zahradník a současně se staral i o zahradu oderské Winklerovy vily, čp. 480. Alois Huwar zemřel 4. listopadu roku 1939 na oder-ském zámku.

Sekce V.

V – xxx / 197
 Černý mramorový
 pomník s křížem
 zaniklého hrobu
 Johanna Petera,
 †1927 (1935)

V – Okolí hrobky Aloise Hnatka s hrobem Johanna Petera

V páté sekci – za hrobkou Aloise Hnatka (*Stručný průvodce 2018, str. 21*), stával hrob s vysokým černým mramorovým křížem Johanna a Marie Peterových. Oba pocházeli z Oder. Byli sezdáni 23. května roku 1882 v kostele sv. Bartoloměje v Odrách. Za svědka jim byl továrník Wilhelm Waschka.

Johann Peter byl soustružnický mistr a jeho žena Marie byla dcerou oderského řeznického mistra Wilhelma Wladaře a Franczisky Tomeček ze Zbrašova na Hranicku. Bydleli na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*), čp. 263. Oba v domě i zemřeli – Johann Peter 3. února 1927 a Marie Peter 10. srpna 1932.

Z dobové fotografie jsou v pozadí vidět hroby IV. sekce, většinou s mramorovými bílými pomníky s křížem a několik železných křížů.

V – 099 / 240 a 238 Bývalá hrobová místa Dorothey Schubert
a Familie Hoffmann (pk-2018)

V – 099 / 240 Dorothea Schubert

Hrob Dorothey Schubert s šedým pomníkem stával na začátku V. sekce u pravé strany hlavní cesty hřbitova. Narodila se 14. 11. 1892 oderskému nadučiteli Johannu Schubertovi a Hermíně, rozené Rolleder – sestře Prof. Antona Rolledera, autora kroniky „Dějiny města Odry a okolí“. Byla učitelkou hry na klavír a zemřela svobodná 11. září 1913 ve 21 letech v domě čp. 28 na Hranické ulici. Úřední záznam uvádí, že šlo o sebevraždu zastřelením v nepříčetném stavu (*nešťastná láska?*).

Protože zemřela „vlastní rukou“, je na tu dobu nezvyklé, že byla pohřbena na lukrativním místě hřbitova. Přitom ji na poslední cestě nevyprovázel oderský farář, ale duchovní správce okresu Korneuburg v Dolních Rakousích – Anton Schubert, zřejmě rodinný příbuzný.

V – xxx / 238 Familie Hoffmann

Rodina Hoffmannova byla z Oder - Nové Sady (*Neumarkt*), čp. 284 – sestávala z mistra krejčího Antona Hoffmanna (*1869, *Odry*), jeho manželky Juliany, rozené Polk (*1879, *Krnov*) a dětí: dvou synů Antona (*1908, *Odry*) a Alfréda (*1907, *Odry*) a dvou dcer Elisabeth (*1909, *Odry*) a Angely (*1911, *Odry*). Anton Hoffmann zemřel 31. 7. 1917 ve svém domě čp. 284 a Juliana Hoffmann 31. 8. 1927, tamtéž.

Hrob Familie Hoffmann s černým pomníkem stával na dnes neobsazeném hrobovém místě poblíž místa Dorothey Schubert.

V – 104 / 230 Bývalé hrobové místo Familie Patzak (pk-2018)

V – 104 / 230 Familie Patzak

Hrobové místo Familie Patzak s šedým pomníkem bývalo na konci V. sekce u pravé strany hlavní hřbitovní cesty. Rodinu tvořili správní úředník statku v Mankovicích Valentin Patzak st., pocházející z Jeseníku n. Odrou (*1852), jeho žena Josefina, roz. Wanasky z Oder (*1857, Odry) a syn Valentin Patzak ml. (*1884, Mankovice). Další syn Emil (*1888, Odry), zemřel jako dítě v 6 měsících. Bydleli v Odrách na náměstí čp. 36, kam se přestěhovali v roce 1888 z Mankovic, čp. 42.

Syn Valentin studoval reálné gymnázium v Novém Jičíně, pak odešel do Vídně, kde pracoval jako poštovní úředník. Založil tam „Oderskou stolní společnost“. Valentin Patzak st. zemřel v Odrách, ve svém domě čp. 36 dne 17. listopadu 1900 a vdova Josefina Patzak, která v domě provozovala dámské krejčovství, zemřela 10. března roku 1927.

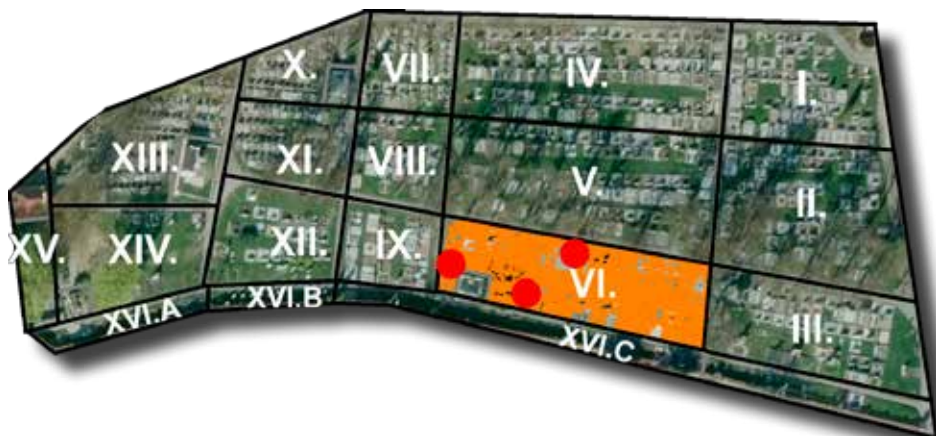

V – 047 / 138 Bývalé hrobové místo Dr. Raimunda Kunze (jk-2019)

V – 047 / 138 Dr. Raimund Kunz

Hrobové místo Dr. Raimunda Kunze s vysokým černým žulovým pomníkem se nacházelo na začátku V. sekce u pravé strany hlavní hřbitovní cesty. Dr. Raimund Kunz byl v letech 1886 až 1927 nadačním lékařem města. Za své zásluhy o dobro obce a městské chudé byl v roce 1918 jmenován čestným občanem Oder. Byl také císařským radou a za své 25leté působení v oderské nadační nemocnici obdržel v roce 1911 od papeže čestný kříž.

Narodil se 27. července 1950 v Čermné ve Slezsku, 2. února 1850 se ve Vítkově oženil s Emilií Essler (*1859, Vítkov), se kterou měl čtyři děti: syna Raimunda (*1883, Vítkov) a tři dcery – Hedviku (*1881, Vítkov), Kristinu (*1884, Vítkov – manželka továrníka Josefa Gerlicha) a Marii (*1886, Odry). Bydleli ve vlastním domě čp. 180 na Kopečné ulici (*Berggasse*). Dr. Raimund Kunz zemřel v Odrách, čp. 180 – 14. června roku 1930 a jeho manželka Emilie o 10 let později v září roku 1940. Svobodná dcera Hedvika zemřela v roce 1932 a byla pohřbena v zaniklém samostatném vedlejším hrobě.

Sekce VI.

VI – xxx / 014 P. Eduard Hausner

Zasypaná hrobka P. Eduarda Hausnera s bílým pomníkem s křížem stála přibližně na území vedle hrobu rodiny Linart – Polášek – Chromečka. P. Eduard Hausner se narodil 3. března 1829 oderskému pletaři Mathiasi Hausnerovi a Rosině, roz. Hausner. Vystudoval teologii a stal se katolickým knězem. Většinu aktivního života strávil mimo Odry v Kroměříži, kde vykonával funkci studijního prefekta pro církevní školy.

V Odrách pobýval od roku 1890 na odpočinku v Hranické ulici, čp. 30. Farář Eduard Hausner daroval oderskému kostelu sv. Bartoloměje v roce 1894 barevné sklo okna „Blah. Jan Sarkander“ v hlavní lodi, a v roce 1896 věnoval další barevné sklo se sv. Františkem Saleským v okně presbytáře kostela. P. Eduard Hausner zemřel 4. července roku 1900 v Odrách. Na jeho poslední cestě ho vyprovodil 6. července fulnecký děkan Karel Boschovský.

VI – 054 / 177 *Opuštěný hrob rodiny Klassek*

VI – 054 / 177 Familie Klassek

*Opuštěný hrob rodiny Klassek, kde byl 22. listopadu roku 1931 pohřben 72letý Wilibald Klassek a 11. 5. 1915 jeho nejstarší dcera Sophie (*16.12.1885, Albrechtice, farnost Březová / Obersdorf).*

Wilibald Klassek, oderský kočí, se narodil 6. července 1858 v Jančí u Vítkova (*Jantsch*). Dne 23. února se oženil s Marií, rozenou Wiche (*30.5.1862, *Lesní Albrechtice*), se kterou měl ještě syna Rudolfa (*1894, *Odry*) a dcery Marii (*1899, *Odry*), Annu (*1900, *Odry*) a Beatu (*1901, *Neumarkt*).

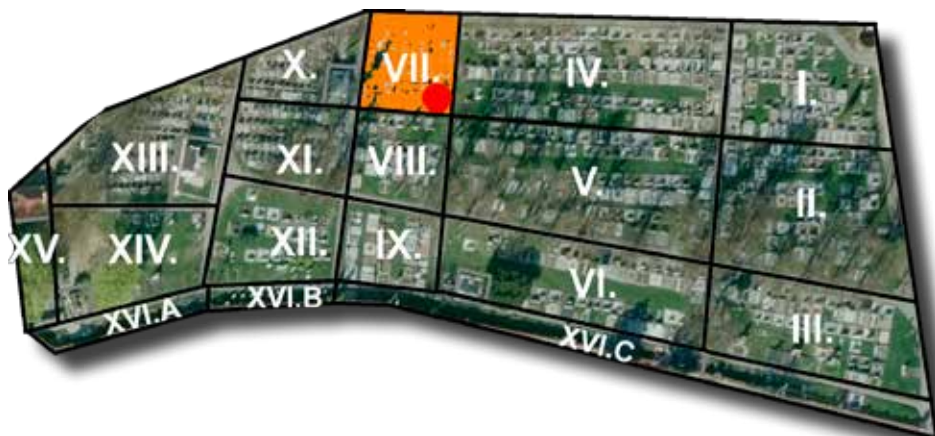

VI – 063 / 195 Zaniklý hrob Ferdinanda Wicheho

VI – 063 / 195 Ferdinand Wiche (1940)

Zaniklý hrob z šedého mramoru Ferdinanda Wicheho se nacházel v poslední řadě VI. sekce u chodníku vedoucího podél hřbitovní zdi, přibližně v místě dnešního hrobu 063. Jeho okolí je však úplně změněno. Lze jen identifikovat za jeho pomníkem v V. sekci vysoký černý pomník Aloise Hnatka.

Dámský krejčí Ferdinand Wiche se narodil v Odrách 10. července 1858, dvakrát se oženil - poprvé ve 33 letech s Johannou Lammel z Oder, se kterou měl dceru Hedviku a syna Ferdinanda, podruhé v 72 letech s Ludmilou Michel z Pohoře. Bydlel ve svém domě na Kopečné ulici (*Berggasse*), čp. 112, kde také 20. června 1933 zemřel tři a půl roku po úmrtí své první ženy Johannы.

Sekce VII.

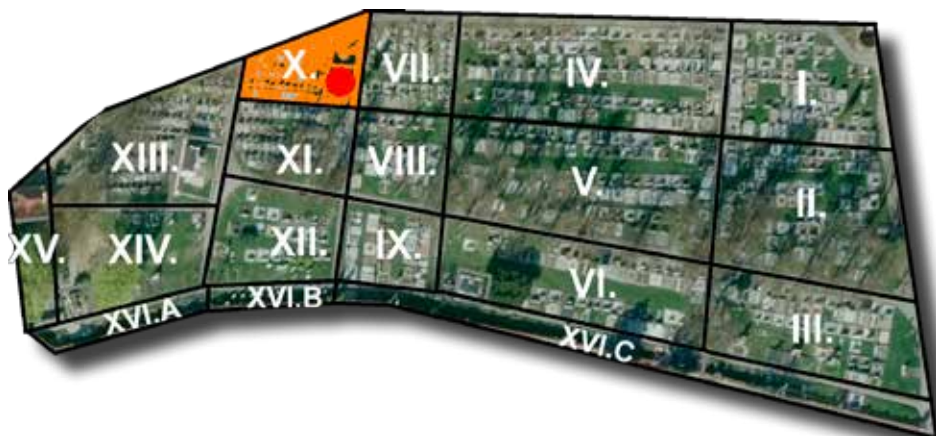
VII – 061 / 067 Familie Herriger

Zaniklý hrob rodiny Herriger s černým pomníkem stával na počátku poslední řady VII. sekce (*řada s existujícím hrobem rodiny Němečkových*). Rodina Herriger, sestávající z manželů Johanna Herrigera (*1864), manželky Walburgy, roz. Winter (*1861) a dětí Wilhelma (*1861), Klary (*1895), Evy (*1897), a Friedricha (*1900), přišla do Oder z Hesenska - Mühlheimu po roce 1900. Johann Herriger i jeho syn Wilhelm byli dílovedoucí („*Werkmeister*“) a specialisté, kteří pomáhali zavést v oderské firmě Schneck & Kohnberger technologii výroby stříkaných nití.

VII – 061 / 067 Bývalé hrobové místo
Familie Herriger (pk-2018)

Nejprve bydleli v Hranické ulici, čp. 28, později také u rodiny Türk na Kostelní ulici, čp. 6, jejichž dceru Elsu si Wilhelm Herriger vzal v roce 1920 za manželku. Walburga Herriger zemřela 14. ledna 1913 v domě čp. 28 a její manžel Johann Herriger 22. února roku 1931 v rodinném domě čp. 202 na Dělnické ulici (*Obergasse*).

Sekce X.

**X – 064 / 019
Pohled na okolí
před starým
kolumbáriem
(1935)**

Pohled na část VII. sekce před starým kolumbáriem se dvěma hroby.

Neznámý hrob bližší kolumbáriu byl 21. 5. 1945 nahrazen hrobem oderského kováře Rudolfa Laciny (*1888, Jindřichov) z Hranické ulice čp. 155.

Vzdálenější hrob je zámečnického mistra Ferdinanda Ulricha (*1840, Nové Sady), který zemřel 25. 7. 1925 v Nových Sadech č. 41.

X – 064 / 019 Pohled na okolí za starým kolumbáriem (1935)

Staré kolumbárium bylo vystavěno v roce 1933 (viz *Stručný průvodce 2018, str. 27*) na tehdy odlehlém místě oderského hřbitova, a proto na tomto dobovém snímku není v jeho okolí ještě množství hrobů, jak ho známe ze současnosti.

Můžeme vidět jen jeden bílý pomník (?) a dva kříže – jeden velký vzadu, pravděpodobně u hrobů řeholních sester III. řádu sv. Františka a blíže kolumbáriu jeden malý bílý kříž dětského hrobu. V 50. letech 20. století bylo kolem velkého kříže řeholních sester 18 hrobů – ráků sester z nemocnice a z dívčí klášterní školy. Do roku 1946 se nám z archivních pramenů podařilo určit zaniklé hroby níže uvedených sester:

- sestra Maximiliana (*Anastazia Popovsky*), † 22. 6. 1904 - zemřela ve věku 28 let
- sestra Nicodema (*Maria Terhoffstedde*), † 24. 4. 1905 - zemřela ve věku 66,5 roku
- sestra Nestoria (*Anna Streck*), † 8. 6. 1905 - zemřela ve věku 50,5 roku
- sestra Hilaria (*Gertrude Drühe*), † 24. 4. 1905 - zemřela ve věku 74,5 roku
- sestra Benigna (*Dorothea Piechotta*), † 22. 4. 1901 - zemřela ve věku 61 let
- sestra Theodora (*Anna Peschel*), † 17. 3. 1924 - zemřela ve věku 68 let
- Theodora (*Asumpta Peschel – ředitelka školy*), † 19. 7. 1936 - zemřela ve věku 60 let
- sestra Auleria (*Anna Luzar*), † 10. 10. 1946 - zemřela ve věku 73 let.

X – 064 / 019 Pohřeb Karla Ungera (1940)

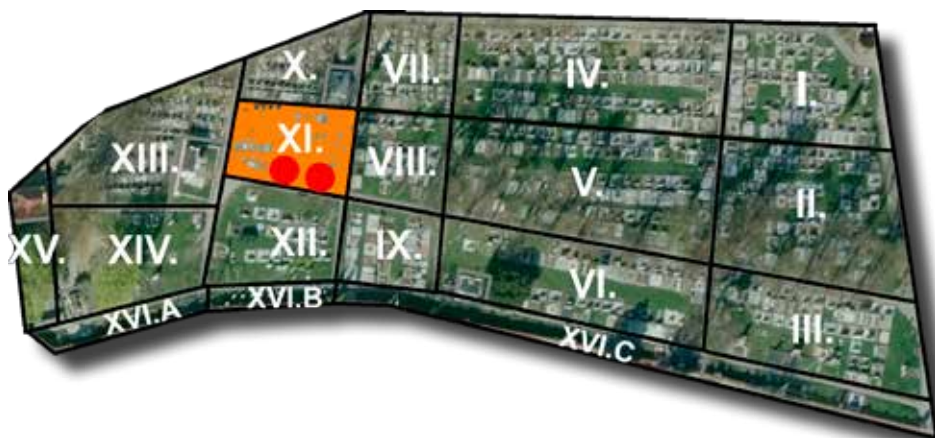

*Pohřeb Karla Ungera (*1901) na oderském městském hřbitově v Urnovém háji v roce 1940. Karl Unger byl ženatý (1920) s Adelheid Tempus z Nového Jičína. Byl v roce 1939 zatčen – převezen do Prahy na Pankrác, později do Drážďan a do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde v roce 1940 zemřel.*

X – 064 / 019 Pohřeb sestry „Nagindy” (1951)

Oderský hřbitov, 1951. Pohřeb řeholní sestry „Nagindy” z oderské nemocnice.

Sekce XI.

XI – xxx / 071 a 073 Familie Hartmann a Albert Josef Gerlich

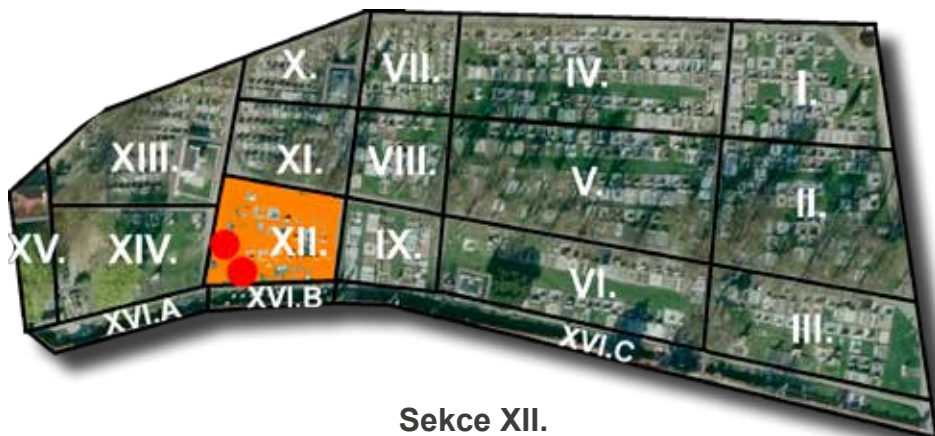

XI – xxx / 071 Familie Hartmann

Hrob rodiny Hartmann s černým pomníkem se nacházel v XI. sekci u pravé strany hlavní cesty hřbitova. Pohřbeni zde byli manželé: dne 8. 11. 1913 Ludwig Hartmann (*1841, *Znojmo*), v aktivním životě příslušník k. u k. požárního sboru v Odrách a dne 28. 6. 1916 jeho manželka Aloisie (*1838), rozená König z Oder – předtím vdova po Franzu Kesslerovi, okresním pokladníkovi rakouských státních drah. V roce 1874 se jim narodil syn Heinrich, který se později stal oficírem R-U armády. Bydleli na náměstí čp. 35.

XI – xxx / 073 Albert Josef Gerlich

Hrobka Alberta Josefa Gerliche s pomníkem z červené žuly stála asi dvě hrobová místa před hrobem rodiny Hartmann. Rodina – zámečnický mistr Albert Josef Gerlich (*1854) z Nových Sadů (*Neumarkt*), manželka Hedvika, roz. Malcher (*1861) z Oder, dcery Hedvika (*1885), Ludmila (*1888) a syn Franz (*1890), bydlela v Nových Sadech na Potoční ulici (*Bachgasse*), čp. 63. Albert Josef Gerlich byl městským vodářem („*Wasserwerkmeister*“) – zajišťoval provoz městského vodovodu. Zemřel 11. 3. 1915 a jeho žena Hedvika o 16 let později, roku 1931.

Sekce XII.

Okolí hrobu Familie Schmidt XII – xxx / 077 (1940)

Pohled do levé zadní části XII. sekce. Uprostřed vysoký kříž z černého mramoru, pravděpodobně zaniklého hrobu XII – xxx / 077, rodiny Johanna (*1881, Úsov) a Marie (*1888, Rýmařov, roz.Kurdal) Schmidt, kteří se se syny Johannem (*1909), Oskarem (*1911 / †1934), Karlem (*1914 / †1936) a Rudolfem (*1917) usadili po roce 1911 v Odrách. Johann Schmidt ml. se v roce 1932 oženil s Hedvikou Jörg z Frýdlantu nad Moravicí – dnes Břidličná (*1912 / †1937).

Nalevo od tohoto pomníku je vidět menší bílý pomník s křížem rodiny Andersch - Stach, napravo vyšší šedý pomník hrobky rodiny Gallas (viz *Stručný průvodce 2018, str. 65 a 60*) – dnes oba v památné sekci XVII.B.

Archivní fotografie hrobu Familie Berger na původním místě v sekci XV. (spolek Rolleder)

XII – P38 Hrob Familie Berger. Pomník se znakem lilie a fotografií oderského fotografa Adolfa Bergera. (pk)

Pohled na hrob Familie Berger XII – P38 (přemístěný hrob)

Adolf Berger, fotograf, a syn oderského fotografa Antona Bergera (Anton Berger přišel do Oder před rokem 1864 se svou ženou Sárrou Schneider z maďarského Jankovace) se v roce 1891 oženil ve Smilově s **Adolfinou Klein**, rodačkou z Velké Střelné na Libavsku.

Tam provozoval svou fotografickou praxi, ateliéry měl i ve Městě Libavá, v Budišově nad Budišovkou, ve Fulneku a v Hranicích. Nedlouho po smrti otce Antona Bergera (†1904, Bravantice) přesídlil do Oder. Ateliér měl v domě čp. 280 na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*), kde také Adolf Berger zemřel 9. 3. 1919.

Jeho žena Adolfina zde zemřela o patnáct let později 6. 12. 1934. Se svou ženou měli jedenáct dětí – pět chlapců a šest dívek. Nejmladší syn **Arthur Berger** (*1906, Velká Střelná) se oženil roku 1930 s **Pavlou Kostkovou** ze Spálova. Arthur Berger zemřel 1. 2. 1967 v domě čp. 152 a Pavla Bergerová 13. 5. 1994 v domě čp. 35. Adolf a Adolfina Berger i Arthur a Pavla Bergerovi byli pohřbeni na původním místě, v sekci XV. oderského hřbitova (viz *Stručný průvodce 2018*, str. 42).

Po dohodě města Oder s rodinou Berger byl náhrobek v roce 2019 přemístěn ze sekce XV. (kde vznikl prostor pro rozšíření kolumbária) do pamětní sekce XII.

Okolí hrobu Alberta Peikerta XII – 014 / 040 (1948)

Pohled zprava na zaniklé okolí hrobu rodiny Alberta Peikerta 014 / 040. Před jeho železným plotem je hrobka Johanna Peikerta (*pomník byl přemístěn do sekce XVI.A – P05, viz Stručný průvodce 2018, str. 47*).

Hned za jeho železným plotem stojí železný kříž hrobu č. 039 Rosalie Bergold (*†1948*) a vedle něho hrob č. 041 se šedým pomníkem s křížem – vdovy Josefy Unger (*†1928*), provdané ve 47 letech za 63letého vdovce – soukenického mistra Franze Hausnera.

Úplně vzadu jsou pak vidět dva bílé pomníky s křížem, ten bližší zřejmě náleží hrobu č. 037 – 80letého vdovce Franze Martina (*†1909*), Berggasse čp. 113 a ten vzdálenější hrob č. 011 náleží rodině oderského obchodníka Norberta Weisse (**1883 / †1909*), Bahnhofstrasse čp. 60 a jeho ženy Emilie, roz. Stanovský (**1887*).

XII – xxx / 071 Místo zaniklé hrobky Familie Hauser & Weidel

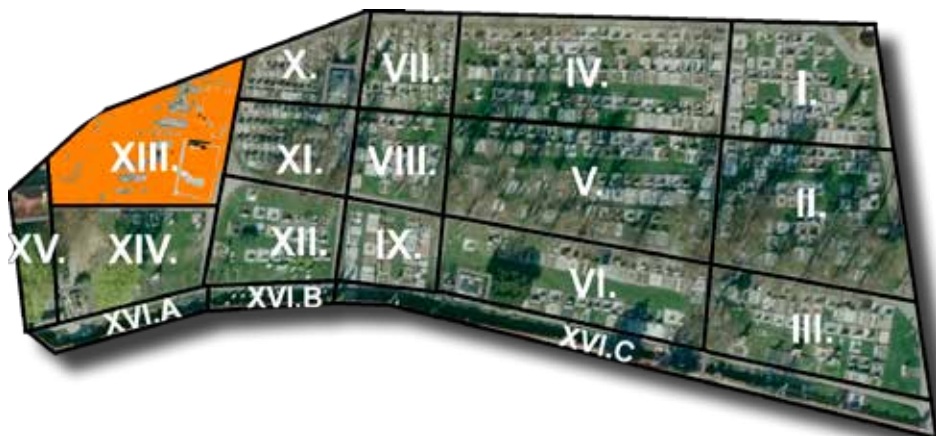
Na tomto místě býval do roku 1960 hrob rodiny **Hauser & Weidel** (*poslední zemřelý v roce 1925*), přičemž se jednalo o sňatkem spřízněné rodiny:

Robert Hauser, tovární vedoucí (*dílovedoucí u firmy Waschka & syn*). *11. 12. 1859 Vratislavice n. Nisou (něm. Maffersdorf), dnes městský obvod Liberce / †24. 07. 1906, Odry, Ke Koupališti (*Mühlegasse*) čp. 137, syn Josefa Hausera, soukeníka v Maffersdorfu a Mariany Wundrak, tamtéž.

∞ 10. 07. 1883, Odry, Okružní (*Ringgasse*) čp. 83 – jako svědek je uváděn fabrikant Wilhelm Waschka. Manželé bydleli na náměstí (*Stadt-platz*) čp. 32.

Anna Weidel, prodavačka mouky. *01. 01. 1861, Odry / †06. 09. 1925, Odry, Ke Koupališti (*Mühlegasse*) čp. 137, dcera Antona Weidela (*26. 11. 1839, Odry), mlynáře v Odrách a Anny (*11. 12. 1832, Odry) – dcery soukenického mistra Johanna Herzmannského v Odrách.

Poznámka: o hrobku pečovala do roku 1960 paní Kamila Paletová, Opava-Jaktař, čp. 1210.

Sekce XIII.

XIII – xxx / 080 Okolí Gerlichova mauzolea (1935)

Pod zábradlím mauzolea jsou dva staré neidentifikovatelné kříže a na levém okraji snímku je viditelný hrob v XI. sekci č. 080 s velkým křížem soukenického mistra Johanna Freisslera (*1814 / †1903, Odry, čp. 166) a jeho manželky Karoliny, rozené Tempus (*1813, Nové Sady / †1894, Odry, čp. 166).

Podzemní část mauzolea - stav po rekonstrukci v roce 2019 (em-2019)

Posledním pohřbeným do mauzolea Gerlichů byl 9. dubna roku 1946 továrník Josef Gerlich (*1878, Odry, čp. 173), který zemřel náhle 6. dubna 1946.

Kromě nejbližší rodiny se pohřbu zúčastnila i jeho snacha, manželka Dr. Gustava Gerlicha – Juliana, rozená Gruber (*1912), která přijela z hornorakouského Linze. Zastupovala svého manžela – syna Josefa Gerlicha, který se pohřbu nemohl zúčastnit, protože byl jako voják wehrmachtu v ruském zajetí.

Paní Juliana Gerlich později ve svém vyprávění popsala chmurnou atmosféru tohoto pohřbu i tehdejší majetkové poměry rodiny.

Okolí hrobu Flory Hanselmann XIII – xxx / 011 (1935)

Pohled od kolumbária na zadní část hřbitova se třemi pomníky v XIII. sekci. Zcela vlevo – bílý pomník s reliéfem plastiky zaniklého hrobu č. 011 Flory Hanselmann, rozené Kunz (*1878, *Fulnek*) – od roku 1926 vdovy po manželu Franzi Knoppovi z Oder, Hranická čp. 515 a od roku 1931 druhé manželky Alberta Hanselmann z Dolního Vražného, čp. 2.

Vysoký bílý pomník uprostřed – zaniklý hrob č. 110 příslušníka k.k. R-U námořnictva v důchodě Aloise Simona (*1858, *Zlaté Hory-Rožmitál / †1914, Odry, čp. 208*) a vpravo – vysoký černý pomník zaniklého hrobu č. 001 Antona Ohnhäusera (*1851 /†1919 *Odry-Nové Sady, čp. 89*) a jeho manželky Magdaleny Ohnhäuser (*1858, *Šternberk /†1914 Odry-Nové Sady, čp. 89*).

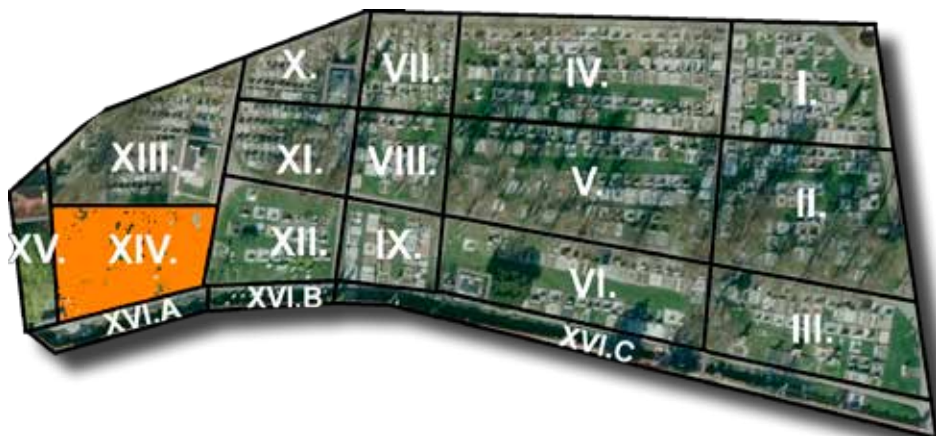
XIII – xxx/142 Sochař a řezbář Josef Klein

Zaniklý hrob Josefa Kleina (*1849, *Budišov*) a Marie Klein, rozené Köhler, (*1847, *Odry*) stával za Gerlichovým mauzoleem, v druhé řadě XIII. sekce (*pozorováno ze XIV. sekce*). Když v roce 1891 nastal v Bukurešti velký stavební rozvoj, byl tam sochař Josef Klein povolán jako specialista na figurální výzdobu a dekoraci budov.

Po desetiletém pobytu v Rumunsku se vrátil zpět do Budišova a později, v roce 1910 do Oder, aby zde prožil své stáří. Jeho pobyt byl přerušován pracovními cestami do Rigy, Moskvy a Oděsy. Nakonec práce na dekoracích budov ukončil a přešel k dřevorezbě a vyřezával figurky do betlémů.

Marie Klein zemřela 15. října 1918 v Novém Jičíně u syna Adolfa a Josef Klein v Odrách čp. 198 u dcery Ludmily. Oba byli pohřbeni na oderském hřbitově do hrobu s vysokým dřevěným uměleckým křížem, vyrobeným jejich synem – sochařem Josefem Kleinem ml. ve Vídni.

Sekce XIV.

Zaniklé hroby a hroky v sekci XIV.

Tuto sekci oderského městského hřbitova poznamenal čas nejvíce ze všech sekcí. Ještě v roce 1950 zde bylo v sedmi řadách přibližně 63 hrodek a hrobů oderských obyvatel německé národnosti. Po jejich vysídlení se vytratili jejich pečovatelé a jejich hroby začaly chátrat a mizet.

*Jen šest z nich se podařilo zachránit a pět přemístit v roce 1999 do vy-
stavěné „Památné sekce hřbitova“. Další čtrnáct hrobů, které se nám
podařilo identifikovat, uvádíme v tomto dodatku (mimo 055 a 061).*

XIV – xxx / 005 Edmund Schubert

Edmund Schubert se narodil 11. července 1854 v Šenově u Nového Jičína do rodiny připravovatele sukna Josefa Schuberta a Klementiny Rönig. Oženil se s (?) 29. září roku 1884. Pracoval u železnice v drážním úřadě. Zemřel po dosažení 70 let 20. srpna 1924 v Odrách, v domě čp. 12 na náměstí.

XIV – xxx / 007 Marie Walzel

Marie Walzel se narodila v Odrách 19. října 1857 jako dcera soukenického mistra Kazimíra Ungera a Magdaleny Hilscher, oba z Oder. Dne 30. dubna 1883 se provdala za obuvnického mistra Melichara Walzela, narozeného v Uhrách. Zemřela 7. dubna roku 1923 v Odrách-Novém Městě (*Neustadt*) v domě čp. 284. Její manžel zemřel o 4 roky později – 20. února 1927 v oderské nemocnici.

XIV – xxx / 009 Marie Appel

Svobodná podnikatelka Marie Appel se narodila 27. července 1823 v Lanškrouně (*Landskron*) obuvnickému mistru Antonu Appelovi a Františce, rozené Karger, oba z Lanškrouna. Zemřela v Odrách 27. července 1899 v domě čp. 73 na Okružní ulici (*Ringgasse*).

XIV – xxx / 010 Eduard Blaschke

Oderský stavitel Eduard Blaschke se narodil 17. října roku 1869 v nedalekých Hynčicích Ferdinandu Blaschkemu a Magdaleně Richter z obce Horní Vražné. Dne 10. února roku 1899 se oženil se 40letou Annou, dcerou jirchářského mistra Vincenze Meixnera z Lanškrouna. V roce 1898 postavil podle svého návrhu, vedeném ve stylu pozdního historicismu, uprostřed rozlehlé zahrady v Hranické ulici vilu čp. 410. Zemřel předčasně, ve 30 letech, 21. října 1899 ve své vile v Odrách.

XIV – xxx / 014 Carl Himmler

Carl Himmler se narodil 16. ledna roku 1834 v Bílovci (*Wagstadt*) soukeníku Tadeáši Himmlerovi a Anně Marii Stach. V aktivním věku byl soustružnickým mistrem. Dne 15. listopadu 1869 se oženil s Julianou, dcerou Antonie Fress z Vídně (*7. 4. 1848, Vídeň / †30. 7. 1900, Odry, Nr. 47). Carl Himmler zemřel v 75 letech 19. prosince 1904 v oderské nemocnici.

XIV – xxx / 017 Anton a Aloisie Ludwig

Anton Ludwig se narodil 23. ledna 1833 v Moravicích u Vítkova rolníku Antonu Ludwig a Jozefě Polzer. V aktivním věku byl k. u k. přednostou berního úřadu v Opavě. Tam se také 18. června 1874 oženil s Aloisií (*16. 7. 1851, Opava), dcerou opavského lakýrnického mistra Antona

Bartoně. Aloisie Ludwig zemřela v 63 letech 21. srpna 1914 v Odrách, čp. 35 a Anton Ludwig v 83 letech 8. října roku 1919 v nemocnici v Moravské Ostravě.

Oderská márnice a okolí hrobky Eduarda Legrůna

XIV – xxx / 020 Eduard Legrůn

Historický pohled v roce 1901 do části XIV. sekce před hřbitovní márnicí. Vpředu vlevo je zaniklý vysoký hrob s křížem a zábradlím, pravděpodobně rodiny Legrůn z Neumarku (*Odry-Nové Sady*), čp. 59. Dne 8. února roku 1901 zde byl pohřben rolník Eduard Legrůn (*18. 1. 1830, *Brantice / okr. Bruntál*), a o 11 let později 10. června 1912 jeho žena Amálie, roz. Berger (*1. 1. 1836, *Bílovec*). Z obrázku je patrné, že až na pár hrob. křížů nebyl tento prostor do roku 1901 k pohřbívání používán.

XIV – xxx / 023 Franziska Meixner

Franziska Meixner, vdova (*rentiérka*) po pekařském mistru Vincenzi Meixnerovi z Lanškrouna se narodila 30. 11. 1821 lanškrounskému obuvníku Antonu Applovi. Byla matkou Anny Blaschke - manželky (*od roku 1899 vdovy*) stavitele vily čp. 410 Eduarda Blaschkeho. Zemřela 29. března roku 1904 ve své vile čp. 410 na Hranické ulici.

XIV – xxx / 027 Franziska Gerlich

Franziska Gerlich se narodila 8. 3. 1893 v Odrách-Nové Sady, čp. 63 soukeníku Johannu Gerlichovi a Karolině Schenk. Zemřela svobodná a náhle 18. dubna roku 1930 ve 38 letech v oderském kostele sv. Bartoloměje.

XIV – xxx / 038 Gustav a Sophie Polk

Gustav Polk se narodil 20. ledna 1870 v Odrách, čp. 263. Povoláním byl krejčovský mistr. Dne 6. října 1900 se oženil se Sophií (*25. 8. 1876), dcerou Antona Ohnhausera z Neumarku (*Nové Sady*), čp. 81. Měli spolu tři syny - Gustava (*1902) a Richarda (*1904), kteří zemřeli v dětském věku a Ottu (*1905), který padl ve 2. světové válce. Poslední měl syna stejného jména, který (cca v roce 1960) vystudoval elektrotechnický obor v Rožnově a po dosažení dospělosti tam již zůstal. Gustav Polk zemřel 17. června roku 1933 v Zemské nemocnici v Opavě, jeho žena Sophie 27. prosince roku 1960 v Odrách na Dělnické ulici čp. 106.

XIV – xxx / 039 Alfons Würfel

Alfons Würfel se narodil 28. října 1892 v Plzni vedoucímu knihkupectví Josefu Würfelovi a Karolině Krauss. V Odrách absolvoval lékárnickou praxi jako praktikant, pravděpodobně v lékárně na náměstí čp. 14 u Johanna Smity st. Zemřel v 17 letech 5. července roku 1909 v domě čp. 7 na Kostelní ulici (*Kirchengasse*). Podle úředních dokumentů šlo o sebevraždu otravou morfiem.

XIV – xxx / 040 Ernst Parsch

Ernst Parsch se narodil 10. června roku 1849 v Rýžovišti (*Brunseifen*), okr. Bruntál jako syn soukenického mistra Johanna Parsche a Antonie Teltsch. Pracoval jako tkadlec u oderské firmy Schneck u. Kohnberger. Jeho žena Anna Parsch (*1878, *Vídeň*) pracovala rovněž u firmy Schneck u. Kohnberger. Ernst Parsch zemřel v 78 letech, 18. prosince roku 1926 ve svém domě na Obergasse (*Dělnické ulici*), čp. 206.

XIV – Okolí hrobu Bernarda Kupky

Oderský hřbitov 2019. Přibližná poloha pomníků Familie Mendel a Bernarda Kupky u hrobky Bernheier. (jk-2020)

XIV – xxx / 053 Bernard Kupka

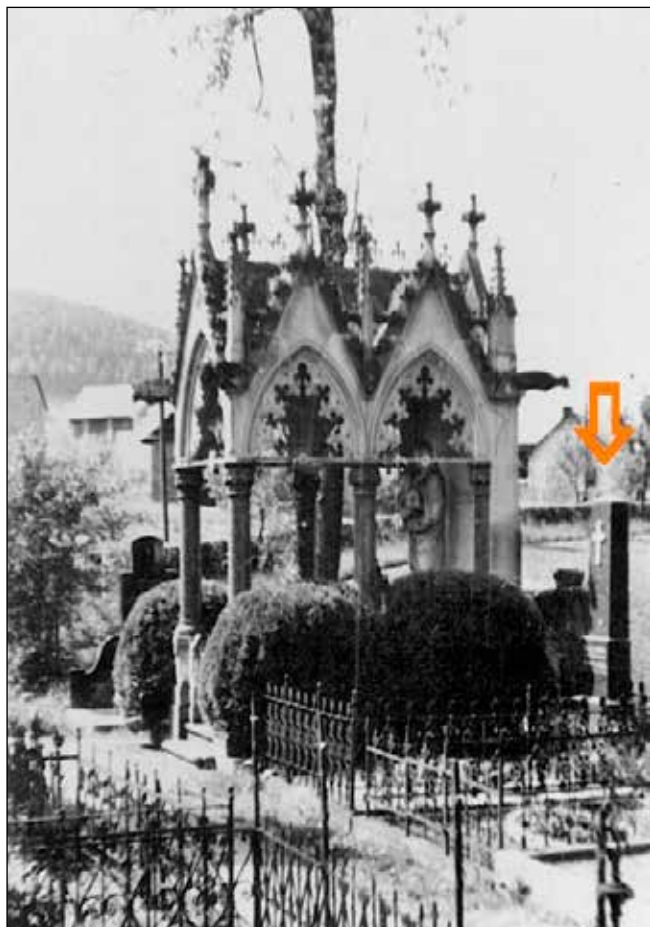
Zaniklý hrob s bílým mramorovým pomníkem ředitele oderské měšťanské školy Bernarda Kupky (*1874, *Hrušov*) a jeho manželky francouzského původu Lucie, rozené Punat (*1880 *Epinal, Francie*) se nacházel za hrobkou rodiny Bernheier. Bernard Kupka byl 35 let učitelem, z toho od roku 1920 ředitelem měšťanské školy v Odrách.

Byl pověstný svým vrozeným pedagogickým talentem i kladným vztahem k dětem. Od roku 1921 byl předsedou okresního výboru pro vzdělávání. Byl také aktivním vlastivědným pracovníkem. Lucie Kupka zemřela v oderské nemocnici 14. dubna 1917 a 17. dubna byla pohřbena na oderském hřbitově. Bernard Kupka zemřel za 16 let – 2. července 1933 v nemocnici v Opavě a 4. července 1933 byl pohřben tamtéž.

XIV – Okolí hrobky Bernheier (1940)

Je velmi pravděpodobné, že hrob xxx / 056 s černým pomníkem ze žuly a velkým zlatým křížem patřil Antonu a Rose Mendel. Anton Mendel se narodil v roce 1883 v Odrách, v dnes už zaniklém výletním hostinci „Tiergartenhaus“ čp. 80 - Nové Sady u Vraženského rybníka (*jeho matka Johanna, rozená Heger, tam šenkovala po smrti svého manžela – hostinského*).

Rodiče – Alois a Johanna Mendel bydleli na náměstí v domě čp. 18. Anton Mendel byl ve 26 letech pekařským mistrem. 17. června 1916 se v Radkově u Vítkova oženil s Rosou Romfeld, která z tohoto města pocházela, a usadili se v Odrách. Byl však povolán na frontu do velké války, kde 21. června roku 1916 v Itálii u Piavy padl.

Pohled na okolí Bernheierovy hrobky. Vpravo od ní je zaniklý hrob s černým mramorovým pomníkem se zlatým křížem Familie Mendel.

A za hrobkou vlevo je vidět černý pomník Familie Jaklitsch (viz Stručný průvodce 2018, str. 54). Jsou zde zřetelné i zachovalé zahrádky s uměleckými kovovými ploty a absence plotu na konci hřbitova.

Foto z roku 1940.

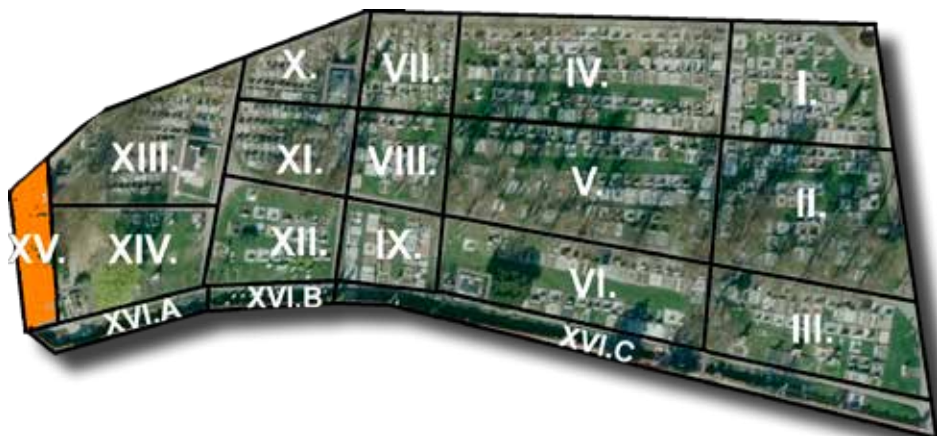
Mladá vdova mu pak nechala v jeho rodném městě postavit na památku tento výstavní pomník. V roce 1929 se však odstěhovala z neznámých důvodů z Oder (*zřejmě další sňatek*) do Prosenic, kde i později zemřela. Pravděpodobně byla pohřbena v oderském hrobě svého manžela.

XIV – Okolí hrobky Souhrada 012 / 061 (1940)

Pohled na okolí hrobky rodiny Souhrada (*viz Stručný průvodce 2018, str. 41*). Za hrobkou je řada zaniklých hrobů v pořadí: hrobka rodiny Koppensteiner (*viz Stručný průvodce 2018, str. 41*) s vysokým černým mramorovým pomníkem, hrob rodiny Richly (*viz Stručný průvodce 2018, str. 39*) s černým mramorovým pomníkem a úplně vzadu zaniklý hrob č. 058 rodiny Jahn s pomníkem z bílého mramoru s křížem.

V roce 1939 zde byla pravděpodobně pohřbena manželka pekařského mistra Rudolfa Jahna z Oder-Nového Města, čp. 308 – Marie, rozená Polk, která pocházela z Krnova. Před hrobkou Souhrada je viditelná část zaniklého hrobu č. 062 ředitele oderské spořitelny Vinzenze Gerlicha (*†1928, Odry*) a jeho manželky Aloisie, rozené Tempus (*†1939, Odry*).

Sekce XV.

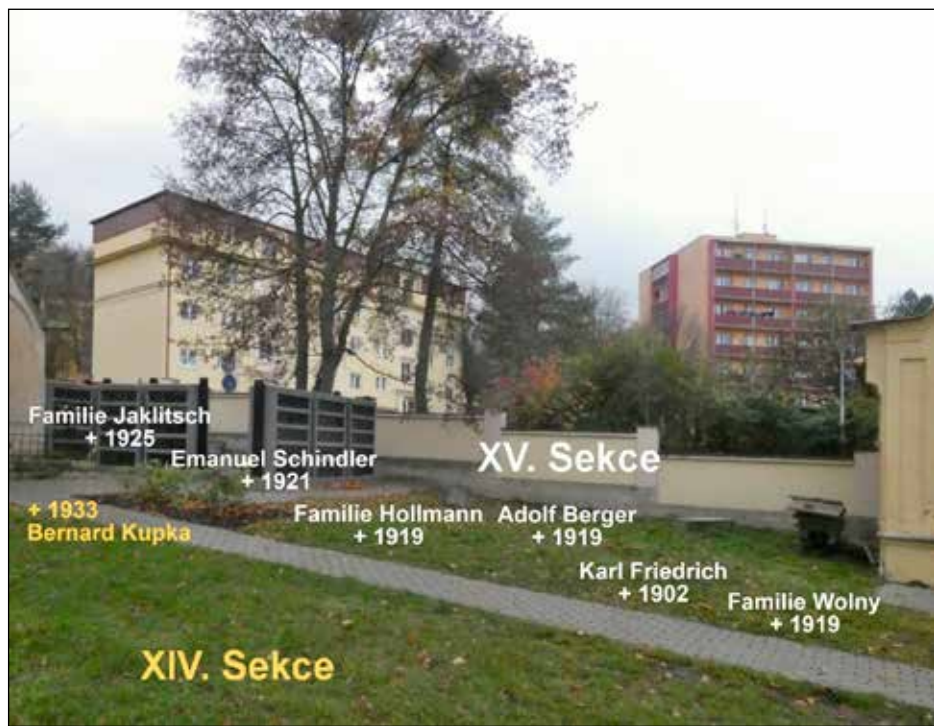

Umístění hrobů v bývalé XIV. sekci (dnes XV. sekce)

XV – xxx / 073 Familie Jaklitsch

(Popis viz Stručný průvodce 2018, str. 53, foto viz mapa na str. 46)

Území XV. sekce oderského hřbitova bylo až do 50. let 20. století součástí XIV. sekce. Ještě v roce 1893 se zde nepohřbívalo a první doložené pohřby jsou až z počátku 20. století, kdy zemřelí většinou neměli oderskou domovskou příslušnost.

Polohy zaniklých hrobů. Hrob Adolfa Bergera byl přemístěn do pamětní části XII. sekce (viz str. 31). V levém horním rohu snímku je hrobka rodiny Bernheier a naproti nové kolumbárium v místech, kde v minulosti stávaly hroby rodiny Jaklitsch a Emanuela Schindlera. Vpravo stavba původní márnice.

XV – xxx / 074 Emanuel Schindler

Emanuel Schindler pocházel ze Sobotína – Vernířovic (*Wermsdorf*) v okrese Šumperk, kde jeho otec Franz Schindler byl polesným. Narodil se 12. června 1866, do svazku manželského vstoupil 26. října roku 1892 v Těšíně. S rodinou – manželkou Marií (*1872, *Těšín-Svibice*) a pěti dětmi bydleli na Hranické ulici, čp. 129. V Odrách byl vrchním pošt-mistrem. Zemřel 21. listopadu 1921.

XV – xxx / 078 Familie Hollmann

Franz Hollmann – polesný v Jablunkově, se narodil 3. dubna 1874 v Harrachově (*Harrachsdorf*). Dne 2. dubna 1894 se oženil s Annou Böhm (*1862 / †1944) z obce Vražné - Emauzy. Měli jednu dceru Annu, provdanou Lapkovou. Franz Hollmann zemřel na pracovní cestě v Odrách 15. října 1919. Všichni byli pohřbeni v rodinném hrobě oderského městského hřbitova.

XV – xxx / 079 Adolf Berger (popis a foto viz str. 31) a Michael Csurcsin

Snad lze konstatovat, že rodina profesionálních fotografů Antona Bergera byla kosmopolitní. Většina členů byla židovského vyznání, až na jednoho syna, zde popisovaného fotografa Adolfa Bergera, který po sňatku s Adolfínou, rozenou xxxx, konvertoval na katolickou víru.

Zeť Antona Bergera – umělecký fotograf Michael Csurcsin, který se oženil s Antonovou dcerou, modistkou Augustinou, byl naopak víry pravoslavné (*řecko-srbské*). Michael Csurcsin byl absolventem mnichovské Akademie výtvarných umění (1875 – 1878) a po úmrtí Antona Bergera v roce 1903 byl do své smrti v roce 1915 majitelem domu čp. 280 a vedl v něm fotografický ateliér.

Když 12. července zemřela jeho žena Augustina, byla pohřbena na židovském hřbitově v Bílovci. On zemřel v Odrách 16. září 1915, a protože nebyl katolík, byl zřejmě v silně katolických Odrách problém s jeho pohřbem. Nakonec ho pohřbil úřadující oderský hrobník Josef Jahn na neuvedeném místě oderského městského hřbitova.

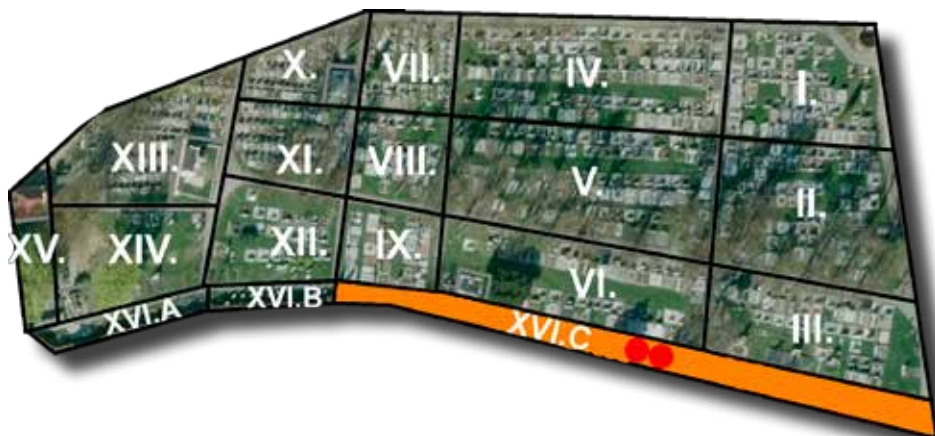
Ze získaných znalostí o historickém vývoji a poměrech na oderském hřbitově a 13letém cyklu pohřbívání si dovolíme zspekulovat, a jako místo odpočinku Michaela Csurcsina určit území mezi zaniklými hroby Emanuela Schindlera a rodiny Hellmann v současné XV. sekci.

XV – xxx / 080 Karl Friedrich

Řeznický mistr Karl Friedrich se narodil v Klokočově Stephanu a Theresii Friedrich 17. června 1863. Byl dvakrát ženatý, po prvé s Boženou Wiltschek z Nového Jičína, se kterou měl syna Karla (*1886 / †1915, Odry) a dceru Hermínu (*1888, Odry). Po druhé se oženil 30. května 1900 s Annou Dworsky (*1878) z Veselí. Bydleli v Odrách na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*) v domě čp. 59. Karl Friedrich zemřel 22. listopadu roku 1902 v domě čp. 59.

XV – xxx / 081 Familie Wolny

Rodinu Wolny tvořili majitel domu čp. 233 na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*) Josef Wolny, jeho manželka Amalia (*1875 / †1919, Odry) – dcera Josefa Wagnera z Lipné (*Lindenau*), kteří byli oddáni v Lipné 28. února roku 1898 a dcery Amálie (*1910 / †1917, Odry), Olga (*1910 / †1917, Odry) a syn Josef (*1899 / †1933, Odry, *Kopečná čp. 177*). Všichni byli pohřbeni v rodinném hrobě oderského městského hřbitova.

Sekce XVI.C.

XVI.C – Franz Malcher a Richard Preiss

Umístění hrobů Franze Malchera a Richarda Preisse v sekci XVI.C. (jk)

XVI.C – 012 / VI – 204 Franz Malcher

Hrob Franze Malchera leží vedle hrobky rodiny Stanovsky (viz *Stručný průvodce 2018*, str. 75). Pocházel z Mankovic, kde se narodil Josefu Malcherovi a Rosině, rozené Schrott, 23. listopadu 1862. Oženil se 22. února 1892 ve Slezské Ostravě s 24letou Aloisí Winkler (*1868). Zemřel 12. prosince roku 1929 v Odrách v domě čp. 484 na Polní ulici.

XVI.C – xxx / VI – 205 Richard Preiss

Richard Preiss pocházel z Města Libavé, kde se narodil 7. února 1872. V Odrách byl od roku 1896, kdy bydlel na čp. 43. Byl tkalcem se zaměřením na gumové zboží. Byl čtyřikrát ženatý a s rodinou sídlil na ulici 1. máje (*Bahnhofstrasse*), ve svém domě čp. 269.

Po prvé se oženil v roce 1895 s Antoníí Jog (*1876 / †1904) z Oder, po druhé, za půl roku, ještě v roce 1904 s Karolinou Peter (*1865 / †1917) z Oder, po třetí s vdovou Herminou Münster (*1877 / †1925) z Krnova a po čtvrté v roce 1927 s Karolinou Szlarz (*1899) z Kopřivnice. Richard Preiss zemřel v roce 1942 a byl pohřben 3. dubna společně se svými ženami v tomto hrobě oderského hřbitova.

Pohřeb k. u k. oficiála zemského soudu Carla Vettera XVI.C – xxx / xxxx (1908)

Pohřeb k. u k. oficiála zemského soudu Carla Vettera – Hranická ulice (1908)

11. května roku 1908 proběhl v Odrách pohřeb významné osoby (na snímku průvod na *Bahnhofstrasse* / dnes ul. 1. máje před drogerií „Teta“) k. u k. oficiála zemského soudu v Opavě - Carla Vettera do rodinné hrobky v XVI. sekci městského hřbitova (hrobka byla na žádost příbuzných ve 30. letech 20. století zrušena – domníváme se, že byla situována v přední části sekce XVI.C).

Carl Vetter po odchodu na odpočinek zakoupil v Odrách na konci 80. let 19. století domek čp. 154 na Hranické ulici, kde žil se svou rodinou (manželka *Theresia* *1826, Uhry / †1919, Brno, dcery *Hermine* a *Philomena*) a služebnictvem. Narodil se 3. května 1824 v Ludwigsdorfu (*Ludwikowice Klodzkie* v Dolním Slezsku) do rodiny uměleckého zahradníka Franze Vettera a Julie, rozené Hocke.

Otto Brussmann – oderský fotograf

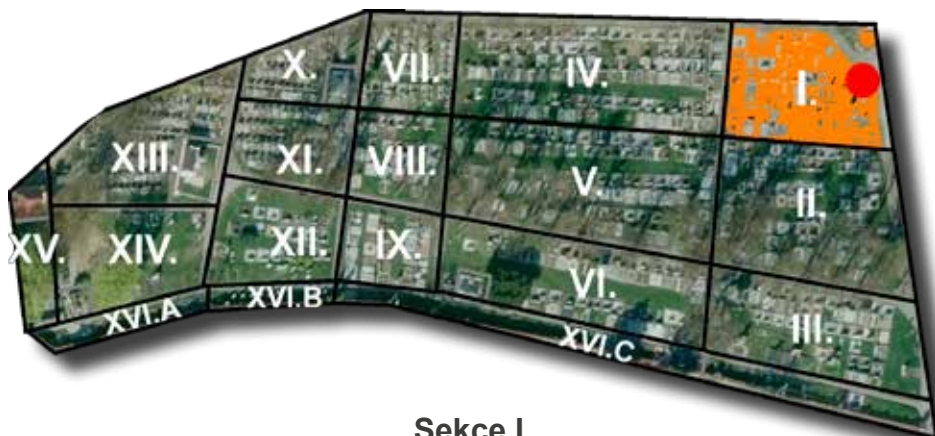
*Rodinný hrob Brussmann – I. sekce oderského hřbitova, č. 054
(pk-2019, archiv Rolleder)*

Amatérský fotograf Otto Brussmann zaznamenával dění na Oděsku ve 30. až 70. letech 20. století. Jako jeden z mála fotografů zanechal z tohoto období příštím generacím snímky objektů a života lidí na Oděsku. Je proto možné se domnívat, že je autorem některé z publikovaných fotografií.

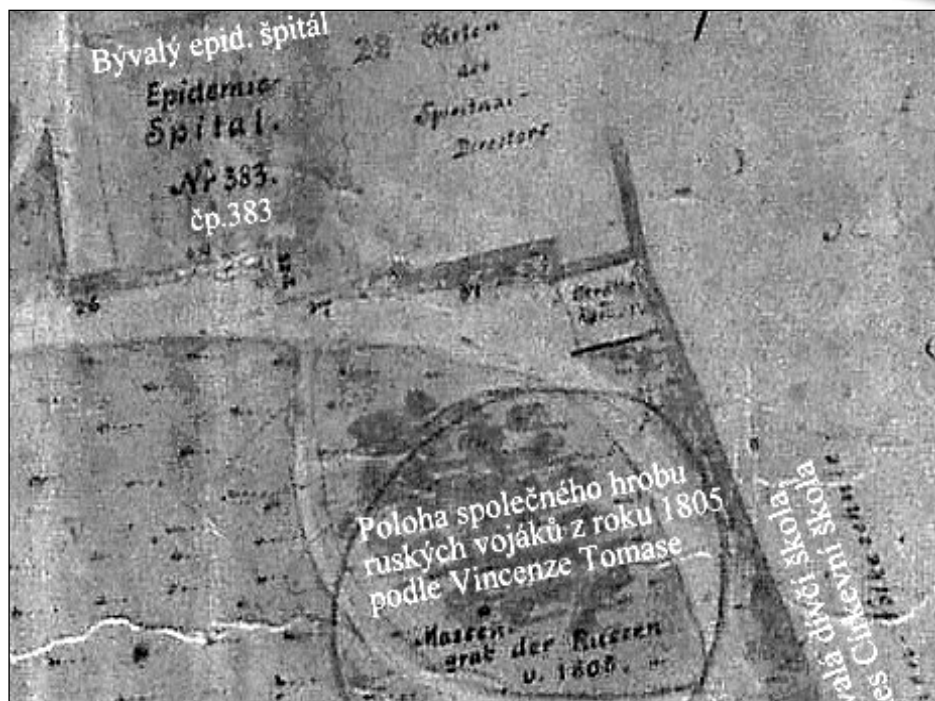
Narodil se v roce 1904 v Odrách-Nové Sady, do svazku manželského vstoupil v Odrách v roce 1934 s Olgou Foltin. Zemřel v roce 1988, pohřben byl v rodinném hrobě v I. sekci oderského hřbitova.

5. Zaniklé válečné hroby oderského městského hřbitova z roku 1805 a 1945

5.1 Hromadný hrob ruských vojáků po bitvě u Slavkova z roku 1805

Sekce I.

Historická mapa oderského hřbitova s epid. špitálem a místem hromadného hrobu ruských vojáků s letopočtem 1805, vyznačené Vincenzem Tomasem.

*Odry 2019, oderský hřbitov I. sekce.
Místo hromadného hrobu ruských vojáků z roku 1805. (jk)*

Druhého prosince roku 1805 došlo k bitvě „tří císařů“ u Slavkova na Moravě. Napoleon porazil rakouská vojska císaře Františka I. a jeho spojence ruského cara Alexandra I.

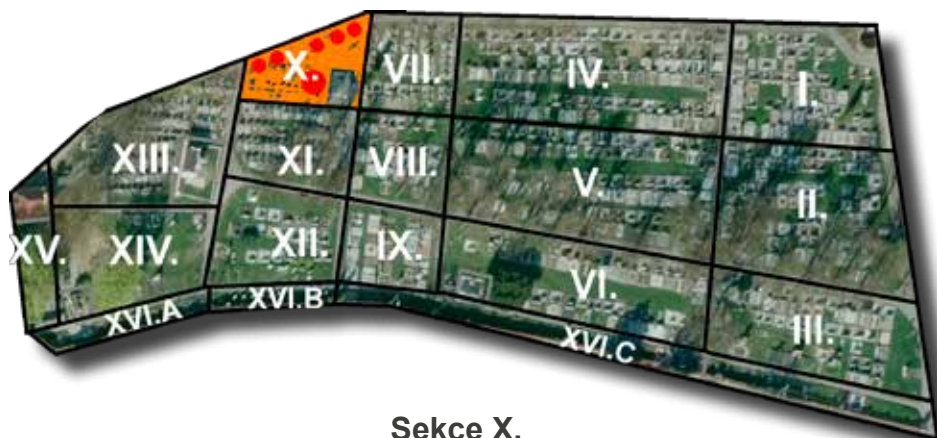
Ztráty Rusů činily cca 16 000 mrtvých a zraněných. Už koncem září 1805 táhlo 50 000 Rusů pod vedením generála M. I. Kutuzova Kravařskem a některé oddíly pochodovaly Odrami k Hranicím.

Průchod ruských vojsk Odrami se opakovал i po bitvě u Slavkova, přičemž tato vojska byla zachváčena infekčními nemocemi. V 1. polovině prosince bylo do Oder dopraveno na 500 raněných a nemocných ruských vojáků, kteří byli ubytováni v nemocnici, v zámku a v soukromých domech města Oder i okolních vesnic.

Zemřelí byli pohřbíváni v hromadném hrobě na oderském hřbitově a na tzv. ruské pláni před „Rybničním mlýnem“ (*podél mlýnského náhonu mezi dnešní továrnou Mateciuc, a.s. a autoservisem Linda*). V té době v Odrách onemocnělo na 237 obyvatel a zemřelo 74 osob.

Popis nálezu hromadného hrobu ruských vojáků zapsal Vincenz Tomas – spoluautor Rollederovy kroniky města Oder a nositel Zlatého záslužného kříže.

5.2 Hroby německých vojáků a oderských civilistů z roku 1945

Sekce X.

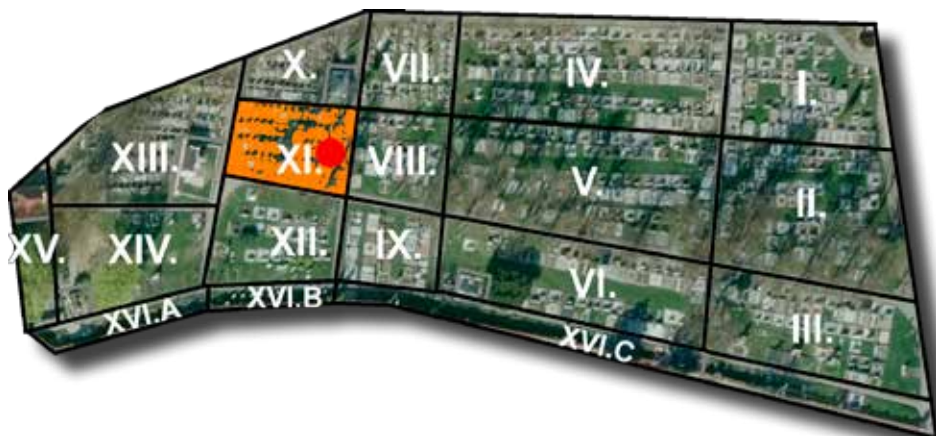
Letecký pohled na oderský hřbitov 2018, X. sekce.
Místa jednotlivých hrobů a hromadný hrob německých vojáků. Mapy.cz

Jméno	Příjmení	Hodnost	Narozen / zemřel	Poznámka / Jednotka
1. Karl	Raida	-	18. 12. 1893 / 1. 5. 1945	Kdo. V. Sch. Troppau
2. Heinz	Niese	poddůstojník	28. 2. 1908 / 16. 12. 1944	2. / K. N. A. 435
3. ?	Gruber	vojín	? / 26. 12. 1944	
4. Suse	Jora	utečenec z východu	? / 1945	zemřela vyčerpáním
5. Hans	Mergenthaler	desátník	12. 8. 1921 / 23. 4. 1945	7. / Ski. Jag. Rg. 1

Jméno	Příjmení	Hodnost	Narozen / zemřel	Poznámka / Jednotka
6. Georg	Wünschhüttl	desátník	28. 4. 1904 / 22. 4. 1945	
7. Hans	Riehs	granátník	20. 3. 1927 / 23. 4. 1945	
8. Erich	Liebheit	-	27. 8. 1922 / 24. 4. 1945	Křz. Inst. Zg. not. 102
9. Georg	Grabowsky	desátník	10. 11. 1912 / 23. 4. 1945	
10. Claudius	Ulrich	desátník	15. 2. 1923 / 23. 4. 1945	2. Fla. E. Bt1. mot. 52
11. Ernst	Marquart	desátník	16. 12. 1912 / 23. 4. 1945	
12. Helmut	Schust	desátník	15. 11. 1919 / 20. 4. 1945	
13. F. W.	Stöltzing	nadporučík	9. 9. 1917 / 20. 4. 1945	
14. Rudolf	Goldmann	nadporučík	20. 12. 1915 / 20. 4. 1945	2. Kp. Pz. Rgt. 27
15. Willi	Krause	desátník	25. 2. 1924 / 20. 4. 1945	Vers. Kp. Pz. Abt. Panther
16. Whilhem	Otte	desátník	17. 11. 1912 / 26. 4. 1945	1. Gr. Rgt. 20. mot
17. Franz	Koch	vojín	16. 6. 1908 / 26. 4. 1945	
18. Bruno	Estebauer	-	6. 2. 1919 / 27. 4. 1945	
19. Albert	Buck	-	15. 3. 1910 / 27. 4. 1945	
20. Hans	Himmler	desátník	25. 1. 1918 / 24. 4. 1945	Stab I. R. 20
21. Fritz	Hennecke	desátník	29. 5. 1912 / 23. 4. 1945	1. / A. R. 16
22. Herbert	Lisson	desátník	3. 6. 1906 / 23. 4. 1945	12. Heeres-Flak. Btr. 17 / XIII
23. Fritz	Graube	-	1. 1. 1907 / 23. 4. 1945	
24. Ignatz	Juritko	příslušník Volkstrumu	19. 1. 1898 / 23. 4. 1945	
25. Gerhard	Wiest	střevec	16. 2. 1925 / 22. 2. 1945	Stab I u Kűch. Ski. Jűg. Rgt. 2
26. Anton	Ehm	granátník	1. 1. 1907 / 23. 4. 1945	

Oderský hřbitov 2019, X. sekce. Umístění hrobů. (jk)

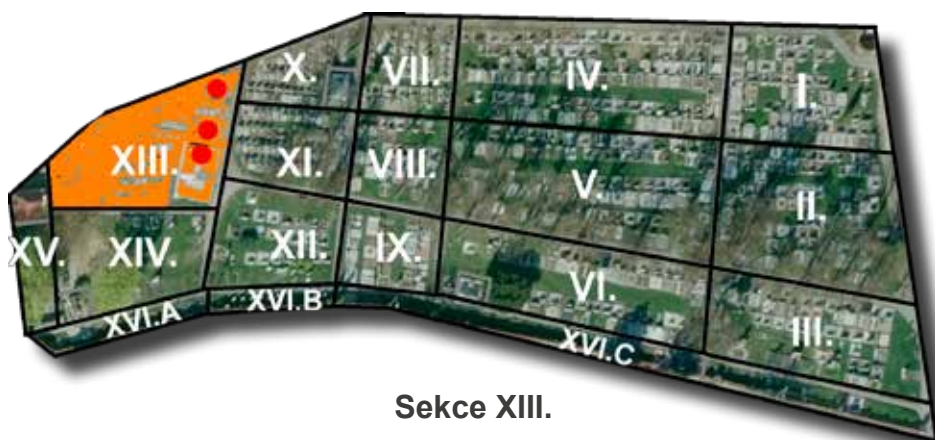
Sekce XI.

*Letecký snímek oderského hřbitova 2019, XI. sekce.
Vyznačení polohy hromadného hrobu německých vojáků. Mapy.cz*

Oderský hřbitov 2019, XI. sekce. Umístění hromadného hrobu. (jk)

Sekce XIII.

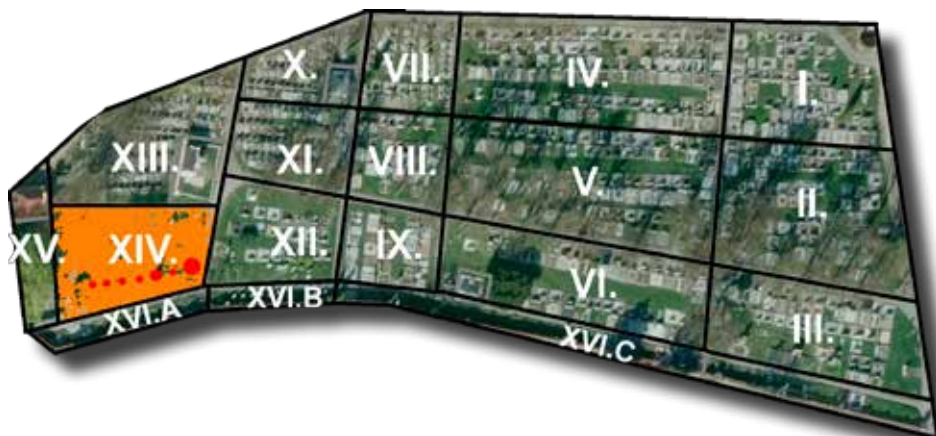
Jméno	Příjmení	Hodnost	Narozen / zemřel	Poznámka
1. Franz	Grund	desátník	1. 3. 1924 / 28. 1. 1945	vpravo od Gerlichova mauzolea
2. Francois Pellegrin Lois	Tavelgard	civilní zaměstnanec, Francouz	1922 / 1945	navpravo od zdi Gerlichova mauzolea
3. Derek	Casey	anglický zajatec CPL	28. 2. 1921 / 23. 2. 1942	několik kroků napravo od Tavelgarda

*Letecký pohled na oderský hřbitov 2019, XIII. sekce.
Místa individuálních hrobů německých vojáků. Mapy.cz*

*Oderský hřbitov 2019, XIII. sekce. Umístění hrobů vedle
Gerlichova mauzolea. (jk)*

Sekce XIV.

*Letecký pohled na oderský hřbitov 2019, XIV. sekce.
Místa dvou hromadných a pěti individuálních hrobů něm. vojáků. Mapy.cz*

Jméno	Příjmení	Hodnost	Narozen / zemřel	Poznámka / Jednotka
1. Franz	Bess	vrchní granátník	2. 3. 1906 / 3. 5. 1945	3.Gren. Reg. 474
2. Franz	Krauss	desátník	24. 5. 1925 / 3. 5. 1945	3. / Gr. Rgt. 474
3. Georg	Teufelauer	desátník	8. 4. 1923 / 4. 5. 1945	5. Btr. Geb. A. Rgt. 94
4. Hans	Osterwald	nadporučík	19. 4. 1919 / 4. 5. 1945	5. Geb. Abt. R. 94
5. Christoph	Kreiner	-	25. 4. 1924 / 4. 5. 1945	3. Fla. Pz. Jg. Abt. 254

Oderský hřbitov 2019. Umístění hromadných a individuálních hrobů v bývalé páté řadě XIV. sekce. (jk)

Přibližné rozmístění německých hromadných vojenských hrobů (**červené obdélníky se značkou +**) převzato ze zápisu ve staré pohřební knize, provedla (pravděpodobně) zaměstnankyně města – správkyňe oderského městského hřbitova, někdy okolo roku 1950. Menší hromadný hrob byl tehdy označen vojenskou helmicí, větší byl bez nadpisu a kříže z 5. 5. 1945.

Dopis s popisem rozmístění válečných hrobů na oderském hřbitově (**červené obdélníky**) zapsal (někdy do r. 1946) a v roce 1955 poslal do redakce HB *, oderský krajan Franz Gold (vysídlen do Rakouska - Wien Vinzengasse čp. 10 / 2). Dřevěné kříže s informacemi o zemřelých byly vytaženy a uloženy na oderské faře. Odtud se pak někde ztratily.

Všechna těla německých vojáků byla v roce 1998 exhumována a uložena na společném válečném hřbitově ve Valašském Meziříčí.

* HB - *Heimatbrief der Stadt Odrau und Umgebung* (časopis vysídlených oderských Němců, vydávaný v letech 1949 – 1991).

Vydal: *Historicko-vlastivědný spolek v Odrách* (www.katovna-odry.cz)
Finančně podpořilo město Odry (www.odry.cz)

Autor textu: *Pavel Kašpar st.*

Fotografie: *Pavel Kašpar st. (pk), Jiří Kucharz (jk), Emil Mateiciuc (em), archiv Muzejního spolku Rolleder o.p.s. (arch)*

Mapové podklady: *Mapy.cz, archiv Muzejního spolku Rolleder, o.p.s., SOkA Nový Jičín, plánek Franze Wankeho (1893)*

Úprava mapových podkladů: *Jiří Kucharz*

Korektury a editace textu: *Mgr. Jarmila Mazáčová, Emil Mateiciuc*

Překlady německých textů: *Karel Gold*

Grafická úprava a příprava k tisku: *Jiří Kucharz*

Vydání / počet výtisků-rok vydání: *1 / 100-2020*

Tisk: *KLEINWÄCHTER holding s.r.o. (www.tiskarnaklein.cz)*